

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Tomáš Roček

**Hromadné cyklistické a běžecké závody
ve zvláště chráněných územích**

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Hromadné cyklistické a běžecké závody ve zvláště chráněných územích*“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Pardubicích dne 18. června 2018

.....
Tomáš Roček

Rád bych na tomto místě poděkoval JUDr. Veronice Tomoszkové, Ph.D. za pomoc při výběru tématu a za její odborné rady při psaní této práce. Dále děkuji organizátorům a Správě Krkonošského národního parku za poskytnuté informace. Největší poděkování ovšem patří mé rodině, zejména mým rodičům, sestře a babičce za podporu po celou dobu mého studia.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1 Vztah sportu a životního prostředí	9
1.1 Sport a jeho vymezení	9
1.2 Vztah sportu a ochrany životního prostředí	10
1.3 Právní režim ochrany životního prostředí	11
2 Zvláště chráněná území v ČR	13
2.1 Ochrana přírody a krajiny	13
2.2 Nástroje ochrany ZCHÚ	14
2.3 Zvláštní ochrana území	16
2.4 Dělení ZCHÚ	17
2.4.1 Národní parky	18
2.5 Chráněné krajinné oblasti	20
3 Právní režim hromadných sportovních akcí v ZCHÚ	23
3.1 Pojem „hromadná sportovní akce“	23
3.2 Hromadné sportovní akce v NP	26
3.2.1 Návštěvní řád	28
3.3 Hromadné sportovní akce v CHKO	30
3.4 Výjimky dle § 43 ZOPK	31
3.4.1 Veřejný zájem	34
3.5 Právní úprava v zákoně č. 289/1995 Sb., o lesích	36
3.5.1 Zákazy a omezení podle § 20 lesního zákona	37
4 Vybrané sportovní akce na území NP Krkonoše	40
4.1 Rock Point – Horská výzva	40
4.1.1 Horská výzva 2017 - Krkonoše	44
4.2 Krakonošova stovka	45
4.2.1 Krakonošova stovka 2017	45
Závěr	49
Seznam použitých zdrojů	53
Seznam příloh	58
Abstrakt	73
Abstract	73

Seznam klíčových slov	74
List of the key words	74

Seznam použitých zkratek

Agentura	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
CHKO	chráněná krajinná oblast
KRNAP	Krkonošský národní park
Listina	usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
lesní zákon	zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů
MOV	Mezinárodní olympijský výbor
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
NP	národní park
NSS	Nejvyšší správní soud
OH	olympijské hry
OOP	opatření obecné povahy
OSN	Organizace spojených národů
SŘ	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ÚS	Ústavní soud
Ústava	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů
Zásady	zásady péče o národní park
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZOPK	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem zvolil hromadné cyklistické a běžecké závody ve zvláště chráněných územích (dále jen „ZCHÚ“). Propojením práva životního prostředí a sportovních aktivit vzniká zajímavá kombinace právních problémů, kterým v odborné literatuře není věnována přílišná pozornost. Strohé zpracování problematiky právní regulace sportovních akcí ve zvláště chráněných oblastech v odborné literatuře a aktuálnost tématu jsou hlavními důvody výběru předmětu zaměření této práce. Dalším důvodem, na základě kterého jsem zvolil toto téma, je můj kladný vztah ke sportovním aktivitám provozovaných v přírodních oblastech. V současné době se zvyšuje poptávka po sportovních akcích v horách a současně s tím logicky roste i nabídka organizátorů a pořadatelů. Velmi často se dostává sportovní zájem do rozporu se zájmem příslušných správ chráněných oblastí.

Předmětem práce je analýza právní úpravy hromadných cyklistických a běžeckých závodů v národních parcích (dále jen „NP“) a v chráněných krajinných oblastech (dále jen „CHKO“). Součástí je také vzájemné porovnání právní regulace v těchto velkoplošných zvláště chráněných územích. Cílem práce je v kontextu sportovních akcí Rock Point – Horské výzvy a Krakonošovy stovky odpovědět na výzkumné otázky: Co se považuje za tzv. „hromadnou sportovní akci“? Za jakých podmínek lze takovou akci v národním parku nebo v chráněné krajinné oblasti uspořádat?

Z územního hlediska je diplomová práce zaměřena výhradně na právní regulaci v NP Krkonoše (dále jen „KRNAP“). Důvody výběru Krkonošského národního parku jsou zejména vysoká turistická návštěvnost, zájem organizátorů pořádat na tomto území závody a atraktivnost přechodu nejvyššího vrcholu Sněžky. Z časového hlediska je diplomová práce zpracována v souladu s platnou právní úpravou. Jelikož v období zpracování tématu došlo novelou zákona č. 123/2017 Sb., kterou se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“) ke změnám v oblasti národních parků a chráněných krajinných oblastí, je práce zaměřena také na srovnání s předešlým zněním ZOPK.

Oblasti právní úpravy sportovních aktivit v ZCHÚ není v literatuře věnována téměř žádná pozornost a zpracování tématu nebylo snadné. Důležité zdroje mi byly poskytnuty Správou KRNAPu a orgány ochrany přírody v rámci různých ZCHÚ na základě žádostí o informace. Poskytnutá konkrétní rozhodnutí a osobní pohledy orgánů ochrany přírody mi výrazně pomohly k vytvoření uceleného pohledu na danou problematiku. Důležitými zdroji byly také webové stránky jednotlivých sportovních akcí a zvláště chráněných území. Dále mi pomohla e-mailová komunikace s organizátory a pořadateli jednotlivých závodů. Teoretické

poznatky jsem čerpal především z platné právní úpravy, monografií a odborných článků. Za zmínku stojí článek Davida Kohouta z Právnické fakulty Univerzity Karlovy – Ochrana přírody a sport, který se také zabýval vztahem sportovních aktivit a ochrany přírody. Pro pochopení jednotlivých ustanovení jsem vycházel z komentářové literatury k ZOPK a zákonu č. 289/1995 Sb., o lesích (dále jen „lesní zákon“). K doplnění a vysvětlení některých pojmů mi sloužila relevantní judikatura Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) a Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“).

Celá práce je členěna do čtyř kapitol. V první kapitole se zabývám vztahem životního prostředí a sportu. Uvádím vývoj činnosti Mezinárodního olympijského výboru (dále jen „MOV“) ve vztahu k ochraně životního prostředí. Zaměřuji se na zásadu udržitelného rozvoje v rámci naší právní úpravy.

Ve druhé kapitole se věnuji vymezení zvláště chráněných území. Podávám definici ZCHÚ, vymezuji jednotlivé druhy ochrany přírody a zaměřuji se na územní zvláštní ochranu přírody. Nedílnou součástí je také popsání jednotlivých skupin nástrojů ochrany. Předmětem této kapitoly jsou velkoplošná ZCHÚ, dělení na NP a CHKO a stanovení jejich ochranných podmínek.

Třetí kapitola je zaměřena na právní úpravu hromadných sportovních akcí. V první podkapitole se zabývám neurčitým právním pojmem hromadné sportovní akce. V další podkapitole se věnuji stěžejní právní úpravě v ZOPK. Analyzuji jednotlivé podmínky, které musí být splněny pro organizování sportovní akce na území NP a CHKO. Důležitou částí je rozbor výjimek ze zákazů dle § 43 ZOPK a otázka veřejného zájmu. Zda zájem na rozvoji sportovní činnosti může převážet zájem na ochraně přírody. Právní úprava v rámci lesního zákona je předmětem třetí podkapitoly.

Součástí poslední kapitoly je v kontextu konkrétních závodů Rock point – Horské výzvy a Krakonošovy stovky přehled povinností organizátora hromadné sportovní akce na území KRNAPu. Důležitou součástí této kapitoly je spor organizátorů Horské výzvy se zástupci Správy KRNAPu o vedení trasy závodu 1. zónou NP spolu s vrcholem Sněžky.

Metodou práce je především analýza právní regulace hromadných sportovních akcí v NP a CHKO. Dále se věnuji komparaci těchto ZCHÚ a jednotlivých podmínek, které musí organizátor splnit pro povolení výjimek ze zákazů činnosti. Pokusím se také navrhnout řešení *de lege ferenda* s transparentnějšími a s rovnými podmínkami pro jasnější systém povolovacího režimu.

Tato práce byla zpracována dle právního stavu ke dni 18. června 2018.

1 Vztah sportu a životního prostředí

1.1 Sport a jeho vymezení

Jedním z hlavních propagátorů šíření olympijské myšlenky a podpory sportu jako takového byl zakladatel moderního olympijského hnutí baron Pierre de Coubertin. Úvodem považuji za vhodné uvést právě jeho definici sportu: „*Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.*“¹ Sport chápeme jako soubor činností, ať už provozovaných individuálně nebo kolektivně, které jsou nezbytným základem pro rozvoj tělesné i duševní stránky člověka.

Legální definici sportu nalezneme v § 2 odst. 1 z. č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, na základě které se sportem rozumí „*každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně*“.² Z uvedené definice vyplývá rozdělení jednotlivých tělesných činností podle dvou základních kritérií. Prvním kritériem je dělení sportovních aktivit na organizované a neorganizované. Druhým pak na individuální a kolektivní nebo také společné. Z hlediska předmětu diplomové práce se budu věnovat především organizované kolektivní sportovní činnosti, jinak často nazývané jako hromadné. Zákon o podpoře sportu je bohužel jediným speciálním zákonem, který upravuje oblast sportu.

Význam sportovních aktivit nespočívá pouze v rozvoji fyzické a psychické kondice člověka, ale má celou řadu dalších důležitých rolí. Velmi důležitá je společenská role sportu. Sport výrazným způsobem přispívá k sociální interakci, protože ruší sociální bariéry a napomáhá ke zlepšení zaměstnatelnosti obyvatelstva. Prostřednictvím sportovních akcí dochází k propojení obyvatel z různých společenských sfér s odlišnými zájmy a vznikají tak nové sociální vazby. S pořádáním hromadných sportovních akcí je spjata neméně důležitá role dobrovolníků. Jejich činnost přispívá zejména k vyššímu zapojení veřejnosti do sportovních aktivit a napomáhá tak sociálnímu začleňování.³

O významu dobrovolnické činnosti svědčí výsledek analýzy tzv. Eurobarometru z roku 2013, která měla za cíl poskytnout údaje o podpoře sportu a provozování různých sportovních aktivit v členských státech Evropské unie (dále jen „EU“). Průzkum probíhal

¹ Pierre de Coubertin (1863–1937), francouzský pedagog a historik, zakladatel moderních Olympijských her.

² Ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

³ Sdělení Evropské komise KOM (2011) ze dne 18. ledna 2011, v konečném znění, s. 4.

ve 28 členských státech EU a zúčastnilo se ho 27 919 respondentů.⁴ Jedním z hlavních témat tohoto průzkumu byla činnost dobrovolníků. Z průzkumu vyplynulo, že 10 % dotázaných se v České republice (dále jen „ČR“) zapojuje do dobrovolnické činnosti na podporu sportovních aktivit. Podíl je v ČR vyšší, než průměr v EU (7%).⁵ Nejvíce se činnost dobrovolníků zaměřuje právě na pomoc s organizováním sportovních akcí (v ČR je to 46% z celkového počtu dotázaných dobrovolníků).⁶

Dalším důležitým aspektem sportu je jeho hospodářský význam. Sport je vnímán jako jedno z odvětví hospodářství, které významným způsobem přispívá k růstu nových pracovních míst. V rámci EU vytváří kolem 2 % celkového HDP. Výrazný potenciál sportovních činností spočívá ve zvýšeném rozvoji turismu.⁷

1.2 Vztah sportu a ochrany životního prostředí

Jelikož provozování sportovních aktivit prostupuje a je součástí velkého množství oblastí lidského života, najdeme jeho začlenění i v jiných zákonech. Jednou z těchto oblastí je i životní prostředí. V rámci rozvoje nových trendů se v současné době zvyšuje zájem o organizované outdoorové závody ve zvláště chráněných územích. V souvislosti s tím dochází velmi často ke střetu rozdílných pohledů na působení sportovních aktivit na životní prostředí mezi účastníky a organizátory a mezi správami jednotlivých chráněných oblastí. Zástupci orgánů ochrany přírody mají za to, že uskutečnění sportovní akce má negativní dopad na okolní krajinu a životní prostředí celkově. Na druhé straně stojí entusiasmus závodníků a organizátorů využít ke sportovní činnosti chráněné přírodní prostředí.

Vymezením vztahu sportu a životního prostředí se začal více zabývat Mezinárodní olympijský výbor (dále jen „MOV“) v devadesátých letech minulého století. V září 1994 se uskutečnil v Paříži olympijský kongres, kde byla proklamována odpovědnost sportu za životní prostředí. Důležitým krokem vpřed bylo označení ochrany životního prostředí za třetí sloup, na němž olympijské hnutí vedle sportu a kultury spočívá. Velké množství sportovních odvětví se provozuje ve volné přírodě a tím dochází ke vzájemnému propojení a ovlivňování se, ať už pozitivně nebo negativně.⁸

⁴ European Commission - Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture Special, *Eurobarometr 412 - Sport and physical activity report*, 2014, s. 2.

⁵ Tamtéž, s. 67.

⁶ Tamtéž, s. 75.

⁷ Sdělení Evropské komise KOM (2011) ze dne 18. ledna 2011, v konečném znění, s. 8.

⁸ DOLEŽAL, Tomáš, JEDLIČKA, Miroslav. Sport a životní prostředí. In PERIČ, Tomáš, TILINGER, Pavel (eds). *Sborník referátů z národní konference Tělesná výchova a sport na přelomu století*. Praha: Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, 1997, roč. 62(2), s. 187-188.

1.3 Právní režim ochrany životního prostředí

Důležitost střežit přírodní bohatství se na národní úrovni promítla začleněním do ústavního pořádku ČR. Ochrana životního prostředí má ústavní základ v čl. 35 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů Listiny (dále jen „Listina“). Z tohoto článku nás nejvíce zajímá právo na příznivé životní prostředí a zákaz ohrožování či poškozování životního prostředí nad míru stanovenou zákonem.⁹ Právo na příznivé životní prostředí patří k základním lidským právům a náleží tedy každému člověku. Označení „příznivé“ je navázáno na určitý obecný stav v určitém prostoru, „*v němž jsou pro každého vytvořeny objektivně stejné podmínky existence, pokud ještě splňují přípustné limity znečištění nebo jiného ohrožení či poškození základních složek životního prostředí*“.¹⁰

V čl. 35 odst. 3 Listiny je zdůrazněna povinnost státu přijímat vhodnou právní úpravu, kterou se stanoví a poskytne ochrana životnímu prostředí. Zároveň z daného článku vyplývá rozšíření odpovědnosti za případné poškození životního prostředí i na jednotlivce.¹¹ Touto ústavní zásadou by se měli řídit organizátoři a především také sportovci při výkonu sportovní činnosti. Organizátoři musí v rámci vymezení trati a celkové organizace přihlídnout k možným rizikům sportovní akce k přírodnímu bohatství. Toto právo vyplývá z ústavně zakotveného práva na svobodu pohybu, která je zaručena.¹² Svoboda pohybu byla vymezena v nálezu Ústavního soudu ze dne 30. října 2002, sp. zn. Pl. ÚS 4/02 jako „*oprávnění nejen občana, ale každého pohybovat se po území České republiky vymezeném jejími státními hranicemi a navštěvovat jednotlivá místa s výjimkou těch, pro která zákon ve smyslu ustanovení čl. 14 odst. 3 Listiny stanoví omezení*“.¹³ Uvedené omezení svobody pohybu z důvodu ochrany přírody je blíže rozebráno v podkapitole 3.4.1 Veřejný zájem.

V souvislosti s větší intervencí práva do oblasti sportu se v poslední době objevují návrhy uznat právo na sport jako základní lidské právo. Zakotvení práva na sport lze dovodit z Mezinárodní charty tělesné výchovy a sportu (1978) nebo z Evropské charty sportu (1992), ze kterých vyplývá doporučení pro rozvoj sportovní legislativy. V některých státech je součástí ústavních zákonů (např.: Řecko, Španělsko).¹⁴ Avšak výslovné zakotvení práva na sport se

⁹ Čl. 35 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“).

¹⁰ DROBNÍK, Jaroslav. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 47 - 48.

¹¹ KOKEŠ, Marian. In WAGNEROVÁ, Eliška a kol. *Listina základních práv a svobod: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 720.

¹² Čl. 14 odst. 1 Listiny.

¹³ Nález Ústavního soudu ze dne 30. října 2002, sp. zn. Pl. ÚS 4/02.

¹⁴ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007,

objevuje v legislativách států výjimečně. Vymezení práva na sport neobsahuje ani Ústava ČR. Právo na sport lze explicitně dovozovat ze svobody sdružovat se, garance lidských práv a podpory zdraví.¹⁵ Ačkoliv není znám dostatek důkazů o výslovném zakotvení práva na sport, nemusí být nutně cílem v kontextu právní úpravy lidských práv, ale prostředkem k dosažení dalších cílů. Těmito cíli mohou být např.: podpora zdraví, rozvoj vzdělávání nebo sociální soudržnost.¹⁶

Mantinely, do jaké míry je možné vykonávat své právo v rámci činností dotýkajících se životního prostředí, stanovují zvláštní zákony. Nejvýznamnější právní úprava je obsažena v ZOPK a v lesním zákoně.

Základní zásadou, na základě které se vymezuje vztah sportu a životního prostředí, je zásada udržitelného rozvoje. Princip udržitelného rozvoje se poprvé objevil ve zprávě Komise OSN pro životní prostředí – Naše společná budoucnost (1987). Z této zprávy vychází definice udržitelného rozvoje, jako „*plnohodnotné zajištění potřeb současné generace, aniž tím dojde k omezení možnosti příštích generací uspokojovat jejich potřeby budoucí*“.¹⁷ Hlavním cílem principu udržitelného rozvoje je zajištění určité rovnováhy mezi třemi složkami – životním prostředím, ekonomickým a sociálním rozvojem. V českém právu je definice tohoto principu uvedena v § 6 z. č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.¹⁸

S ohledem na sport je tedy nutné v rámci pořádání závodů hodnotit, jak je daný záměr způsobilý ohrozit rozvoj životního prostředí. Primárním cílem je zachování stability životního prostředí. Zásada udržitelného rozvoje se původně vztahovala především na OH, ale postupem času jde MOV o její rozšíření i na další činnosti, na kterých se podílí. Zásada udržitelného rozvoje se uplatňuje bez ohledu na soutěžní nebo nesoutěžní charakter, ať už se jedná o rekreační běh nebo cyklistiku.¹⁹

s. 16.

¹⁵ Tamtéž, s. 17.

¹⁶ IRELAND-PIPER, Danielle, WEINERT, Kim. Is there a 'Right' to sport? *Sports Law eJournal*, 2014, Art. 21, s. 7.

¹⁷ Světová komise pro životní prostředí a rozvoj. *Naše společná budoucnost*. KORČÁK, Pavel - překlad z anglického originálu *Our Common Future*. 1. vydání. Praha: Academia, 1991, s. 20.

¹⁸ Ustanovení § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů: *Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů*.

¹⁹ POLLERT, Jaroslav, DOLEŽAL, Tomáš, Olympismus a ekologie [online], s využitím publikace DOVALIL, Josef a kol. *Olympismus*. Praha: Olympia, 2004. Olympic.cz. Dostupné na <http://www.olympic.cz/docs/osmus/olympismus_a_ekologie.pdf>.

2 Zvláště chráněná území v ČR

2.1 Ochrana přírody a krajiny

Jedním z hlavních cílů moderních států ve vztahu k životnímu prostředí je ochrana přírody a krajiny. Předmětem zájmu je především ochrana přírody jako živé i neživé složky životního prostředí, šetrné zacházení s přírodními zdroji a zachování přirozené rovnováhy v krajině.²⁰

Základním pramenem ochrany přírody a krajiny je v současné době ZOPK. ZOPK je právním předpisem, ve kterém převažují veřejnoprávní nástroje ochrany přírody a krajiny. Ochrana přírody a krajiny je úzce spojena s vlastnickým právem k nemovitostem v konkrétních územích, takže ZOPK upravuje i některé majetkoprávní vztahy (např.: omezení dispozice s vlastnickým právem s některými pozemky).²¹

Ochranu přírody a krajiny dělíme dle ZOPK na obecnou (základní) a zvláštní (zvýšenou), která se vztahuje na vybrané části. Třetí skupina ochrany vyplývá z členství České republiky v EU, v tomto případě hovoříme o evropské ochraně (územní a druhová ochrana vybrané fauny a flory). Evropská ochrana je realizována především soustavou chráněných území, označovanou jako tzv. NATURA 2000. Cílem této celistvé soustavy je poskytování ochrany nejohroženějším druhům a přírodním stanovištím na území členských států Evropské unie. Soustava NATURA 2000 vychází ze dvou směrnic EU, a to ze směrnice 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků a směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Požadavky obou směrnic byly implementovány do ZOPK, kde najdeme i její legální definici.²² Na základě předpisů EU jsou vyhlášovány ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Dohromady tvoří soustavu NATURA 2000.²³ V případě konání sportovní akce v těchto evropsky chráněných oblastech je podle druhu vykonávané činnosti nutné povolení, souhlas, kladné stanovisko nebo výjimka ze zákazu, kterou uděluje orgán ochrany přírody podle § 45g ZOPK.²⁴

²⁰ STEJSKAL, Vojtěch. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 338-339.

²¹ PRŮCHOVÁ, Ivana. In DUDOVÁ, Jana a kol. *Právo životního prostředí - 2. díl*. 2. přepracované vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 184-185.

²² Ustanovení § 3 odst. 1 písm. r) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“): *Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy evropských stanovišť a stanoviště evropsky významných druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami.*

²³ *Co je NATURA 2000* [online]. nature.cz, 19. září 2006 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=2102&akce=&ssHledat=>>>.

²⁴ Ustanovení § 45g ZOPK.

Obecná ochrana přírody a krajiny je realizována prostřednictvím sedmi skupin prostředků, které tvoří: územní systémy ekologické stability, významné krajinné prvky, obecná ochrana rostlin a živočichů, obecná ochrana ptáků, ochrana dřevin rostoucích mimo les, ochrana neživé přírody a ochrana krajinného rázu.²⁵ Obecnou ochranu je nutné vymezit ve vztahu ke zvláštní ochraně, která obsahuje ochranu zvláště chráněných území, zvláště chráněných rostlin a živočichů a ochrany památných stromů. Jak je uvedeno v komentáři k ZOPK: „...obecná ochrana se týká nejširších zájmů, nejširších území a největšího okruhu subjektů užívajících krajinu takovým způsobem, který může negativně ovlivnit zájmy chráněné tímto zákonem.“²⁶

Z důvodu zaměření této práce na hromadné sportovní akce ve zvláště chráněných územích, se budu převážně věnovat úpravě zvláštní ochrany přírody a krajiny, která je představována vymezením zvláště chráněných území.

2.2 Nástroje ochrany ZCHÚ

K ochraně přírody a krajiny přispívají významnou měrou nástroje ochrany. Nástroje představují jakékoliv prostředky, které jsou způsobilé ovlivnit stav životního prostředí.²⁷ Nauka je dělí do dvou základních skupin. První kategorie přímo působí na stav životního prostředí (např.: zákazy, povolení, souhlasy). Druhou skupinu představují nástroje nepřímého působení, které patří do mimoprávních nástrojů, i když jim právo přiznává vlastní formu závazného a vynutitelného pravidla chování (převážně ekonomické nástroje ochrany). V rámci těchto dvou kategorií rozlišujeme různé druhy. Nejvíce uplatňovanými nástroji v oblasti ochrany přírody a krajiny jsou především nástroje administrativně právní, koncepční a institucionální, které jsou zpravidla nástroji přímého působení. Z nástrojů nepřímého působení jde pak o ekonomické nástroje.²⁸

Administrativně právní nástroje jsou opatření uplatňovaná vrchnostensky orgány veřejné moci, většinou správními orgány.²⁹ Důležitá funkce těchto nástrojů spočívá v zajištění

²⁵ STEJSKAL, Vojtěch. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 364 – 371.

²⁶ HAVELKOVÁ, Svatava. In MIKO, Ladislav a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 96.

²⁷ DIENSTBIER, Filip. Nástroje ochrany životního prostředí a jejich právní úprava. In DIENSTBIER, Filip (ed). *Nástroje ochrany životního prostředí – role práva: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011, s. 9.

²⁸ DROBNÍK, Jaroslav. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 36 – 37.

²⁹ DIENSTBIER, Filip. Nástroje ochrany životního prostředí a jejich právní úprava. In DIENSTBIER, Filip (ed). *Nástroje ochrany životního prostředí – role práva: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011, s. 10.

prevence v ochraně životního prostředí. Nejtypičtějšími prostředky jsou povolení, souhlasy, stanoviska a vyjádření.³⁰ Typickým příkladem je např.: povolení výjimky vydané orgánem ochrany přírody ze zákazu ve zvláště chráněných územích ze základních ochranných podmínek k pořádání nebo organizování sportovních akcí na území národních parků.³¹ Dalším příkladem je souhlas orgánu ochrany přírody k nocování v přírodě mimo místo vyhrazené opatřením obecné povahy (dále jen „OOP“) na území NP České Švýcarsko.³²

Koncepční nástroje zahrnují především dokumenty, koncepce, plány a programy. Koncepčním nástrojem jsou např.: zásady péče o národní parky nebo plán péče o CHKO.³³

Institucionální nástroje jsou představovány institucemi různých právních forem (např.: právnické osoby nebo organizační složky státu). Jejich hlavním úkolem je realizace plnění úkolů v oblasti ochrany životního prostředí.³⁴ V rámci ochrany přírody se jedná o orgány ochrany přírody. Orgán ochrany přírody vykonávající státní správu v oblasti ochrany přírody a krajiny je tzv. správním úřadem ve funkčním pojetí. Jde o přiřazení souhrnu správních činností nebo funkcí již existujícímu správnímu úřadu v institucionálním pojetí (Ministerstvo životního prostředí), konkrétní organizační součásti nebo samosprávné veřejnoprávní korporaci (obecní úřad, krajský úřad).³⁵ Orgány ochrany přírody jsou zakotveny v § 75 ZOPK a jsou jimi ústřední správní úřady (Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo obrany), orgány územní samosprávy (obecní úřady a krajské úřady) a speciální správní úřady (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků, újezdní úřady, Inspekce).³⁶

Orgánem, který pečuje o území CHKO a maloplošná ZCHÚ, je Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“). Agentura je od 1. 1. 2015 správním úřadem s celostátní působností ve smyslu čl. 79 odst. 1 ústavního z. č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR (dále jen „Ústava“). Agentura vykonává státní správu v oblasti ochrany přírody na území CHKO a je podřízena Ministerstvu životního prostředí (dále jen „MŽP“).³⁷ Agentura je dále

³⁰ DROBNÍK Jaroslav. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 38.

³¹ Ustanovení § 43 odst. 1 ZOPK.

³² Ustanovení § 16a odst. 1 písm. c), § 44b ZOPK.

³³ FRANKOVÁ, Martina. Koncepční nástroje v ochraně životního prostředí. In DIENSTBIER, Filip (ed). *Nástroje ochrany životního prostředí – role práva: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011, s. 23.

³⁴ DIENSTBIER, Filip. Nástroje ochrany životního prostředí a jejich právní úprava. In DIENSTBIER, Filip (ed). *Nástroje ochrany životního prostředí – role práva: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011, s. 10.

³⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 266.

³⁶ VOMÁČKA, Vojtěch. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 550.

³⁷ *O Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR* [online]. ochranaprirody.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.ochranaprirody.cz/o-aopk-cr/>>.

oprávněna v obvodu své územní působnosti vydávat např. souhlasy k vyhrazení míst pro pořádání soutěží na jízdních kolech na území chráněných krajinných oblastí nebo povolovat výjimky ze zákazů v chráněných krajinných oblastech.³⁸

Důležitými orgány, které pečují o ochranu přírody na území NP, jsou správy národních parků. Hanák uvádí, že správy národních parků nejsou správními úřady ve smyslu čl. 79 Ústavy, ale jde o subjekty, které vykonávají přenesenou působnost v oblasti státní správy. Územní působnost je vykonávána vůči území konkrétního národního parku a jeho ochrannému pásmu. Správy národních parků, stejně jako Agentura, udělují souhlasy k omezeným nebo zakázaným činnostem na území NP. Dále působí jako odvolací orgány proti rozhodnutí orgánů obcí.³⁹

Dalším institucionálním prostředkem ochrany je tzv. stráž přírody. Stráž přírody není orgánem ochrany přírody a jejím hlavním úkolem je kontrola dodržování právních předpisů o ochraně přírody a krajiny. Je jím fyzická osoba, která může být ustanovena stráží krajským úřadem, Agenturou nebo správou národního parku.⁴⁰

Ekonomické nástroje jsou chápány jako doplněk administrativních nástrojů. Pro ekonomické nástroje je obvyklé nepřímé uplatňování vlivu státu na chování subjektů. Stát nepřímo reguluje chování subjektů a tím poskytuje možnost volby.⁴¹ Užitečným nástrojem může být výběr poplatků za vjezd motorovými vozidly nebo za jízdu na území národních parků. Možnost vybírat poplatky orgánem ochrany přírody byla zakotvena v původním znění ZOPK před novelou, kterou došlo ke zrušení daného ustanovení.⁴² Zrušené ustanovení bylo prakticky nepoužitelné pro svůj rozpor s čl. 11 odst. 5 Listiny.⁴³ Mezi běžné ekonomické nástroje patří daně, poplatky za znečišťování či jiné poškozování životního prostředí nebo různé dotace, dary.⁴⁴

2.3 Zvláštní ochrana území

Zvláštní ochranu přírody a krajiny lze dělit na územní a druhovou. Z hlediska územní ochrany přírody a krajiny je nejvýznamnějším nástrojem v České republice zřízení ZCHÚ. Za

³⁸ Ustanovení § 78 odst. 3 písm. d) a h) ZOPK.

³⁹ HANÁK, Jakub. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 572.

⁴⁰ Ustanovení § 81 ZOPK.

⁴¹ SOBOTKA, Michal. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 41 - 42.

⁴² Ustanovení § 24 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 123/2017 Sb. účinném ke dni 1. června 2017.

⁴³ Čl. 11 odst. 5 Listiny: *Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona*.

⁴⁴ SOBOTKA, Michal. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 45 - 46.

ZCHÚ „se považují nejčastěji lokality s unikátní nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, a to na úrovni druhů, populací i společenstev, dále území s jedinečnou geologickou stavbou, území reprezentující charakteristické prvky krajinného rázu kulturní krajiny a území významná z hlediska vědeckého výzkumu.“⁴⁵

Ačkoliv se jedná o zvláštní ochranu, která spočívá v přísnějším režimu ochrany přírody a krajiny, je zde možné použít i část druhou ZOPK – obecnou ochranu přírody. Zákon možnost použití právní úpravy obecné ochrany nevylučuje. Pravidla pro obecnou ochranu nepoužijeme pouze v případě, že ZOPK stanoví pro dané území přísnější úpravu.⁴⁶

Zvláštní druhová ochrana přistupuje k obecné, kde jsou chráněny všechny druhy vyskytující se v ČR. Velké množství z nich patří k ohroženým a vyžaduje se jejich zvýšená ochrana. Ta je zajišťována jejich označením jako zvláště chráněné a vymezením ve vyhlášce MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – bod 2. a 3. přílohy (např.: saranče, střevlík, tesařík).⁴⁷ Druhová ochrana je svěřena převážně Agentuře, která vykonává tzv. monitoring. Mapuje a získává informace o početnosti a rozšíření ohrožených druhů v daných lokalitách. Na základě výsledků monitoringu jsou zpracovány červené seznamy a červené knihy, které jsou podkladem pro vytváření legislativy v oblasti ochrany a přírody.⁴⁸ Ty nejsou právně závazné a představují pouze odborné podklady právních opatření.⁴⁹

2.4 Dělení ZCHÚ

ZOPK rozlišuje šest kategorií zvláště chráněných území: národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V praxi se můžeme často setkat s rozdělením na území velkoplošná (NP a CHKO) a maloplošná (národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky). Rozdíly mezi jednotlivými druhy spočívají především v rozdílné

⁴⁵ STLOUKAL, Petr. In MIKO, Ladislav a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 133.

⁴⁶ Tamtéž, s. 135.

⁴⁷ Bod 2. a 3. přílohy č. II vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

⁴⁸ *Druhová ochrana* [online]. ochranaprirody.cz, [cit. 21. února 2018].

Dostupné na <<http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/>>.

⁴⁹ STEJSKAL, Vojtěch. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 383.

úrovni chráněných hodnot a průměrné výměře. Diferenciace je i mezi způsoby zřízení a mezi orgány ochrany přírody, které jsou k tomuto zřízení oprávněny.⁵⁰

K omezení pořádání hromadných sportovních akcí, hlavně cyklistických závodů, dochází především ve velkoplošných ZCHÚ, a to v CHKO a NP, kterým se budu věnovat v této práci. V NP a CHKO jsou stanoveny nejprísnejší podmínky ochrany, které si žádají větší součinnost mezi správami ZCHÚ a organizátory.

2.4.1 Národní parky

Národní parky jsou nejvýznamnější přírodní celky, které vyžadují nejvyšší stupeň ochrany. Za národní park lze vyhlásit dle ZOPK „*rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním či mezinárodním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového*.“⁵¹

V současné době se na území ČR nachází čtyři národní parky – NP Krkonoše, NP Šumava, NP Podyjí a NP České Švýcarsko, které tvoří 1,5% našeho území. Národní parky mají význam pro zachování biologické a geologické rozmanitosti. Dalším důležitým významem je hydrologické a klimatické zabezpečení, které spočívá v zadržování povrchových či podzemních vod a zmírnění dopadů klimatických změn. Z hlediska organizace sportovních akcí je důležitý význam rekreační a turistický, neboť se stávají jedním z nejnavštěvovanějších míst v zemi. V souvislosti s tím mají národní parky i význam výchovný, který spočívá v budování pozitivního vztahu k přírodě a motivaci veřejnosti ke spolupráci na ochraně životního prostředí.⁵²

Výraznou změnou právní úpravy v oblasti národních parků byla dlouho připravovaná novela ZOPK s účinností od 1. 6. 2017 (z. č. 123/2017 Sb., kterým se mění ZOPK). Nově poskytuje právní úprava jasný přehled cílů ochrany národních parků, které spočívají především v zachování nebo postupné obnově přirozených ekosystémů, včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů na území národních parků.⁵³ K naplnění těchto cílů má přispět jasný způsob péče v zónách národních parků, kdy je nově zavedena tzv. dvojí zonace.⁵⁴

⁵⁰ STEJSKAL, Vojtěch. In DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 372.

⁵¹ Ustanovení § 14 ZOPK.

⁵² KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 152 - 153.

⁵³ Ustanovení § 15 odst. 3 ZOPK.

⁵⁴ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 156.

Podle předešlé právní úpravy se území NP dělilo zpravidla do 3 zón (viz. příloha č. 2). Nejprísnejší režim byl určen pro první zónu. V této zóně byl stanoven zákaz vstupu mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody. Výše uvedená novela od tohoto striktního zákazu upustila. V zákoně však zůstala zachována obecná možnost omezení vstupu z důvodu ochrany přírody v § 64 ZOPK.⁵⁵ I přesto novelizovaná úprava přináší nový nástroj ochrany přírody v podobě vytvoření tzv. klidových území.⁵⁶ Klidová území NP „ jsou území s omezeným pohybem osob z důvodu umožnění nerušeného vývoje ekosystémů nebo jejich složek, které jsou citlivé na nadměrný pohyb osob a zranitelné vlivem rušivých vlivů s ním spojených. “⁵⁷ Klidové území stanoví MŽP opatřením obecné povahy.⁵⁸ Národní parky se nově místo třech zón mají členit do čtyř zón ochrany přírody.

Zóna přírodní má být vymezena na plochách s převažujícími přírodními ekosystémy. Při jejím vymezení se musí přihlížet k tomu, aby byly minimalizovány nepříznivé vlivy působící na pozemky jiných vlastníků lesa mimo zónu přírodní a přírodě blízkou, jakož i na pozemky mimo území NP.⁵⁹ Do doby vymezení zón podle novelizovaného znění se dle čl. II. bodu 3 přechodných ustanovení zmiňované novely, považují první zóny NP za zóny přírodní.⁶⁰

Zóna přírodě blízká „se vytvoří na plochách člověkem částečně pozměněnými ekosystémy s cílem dosažení stavu odpovídajícího přirozeným ekosystémům. “⁶¹

Zóna soustředěné péče „se vymezí na plochách, kde převažují člověkem významně pozměněné ekosystémy, s cílem zachování nebo postupného zlepšování stavu ekosystémů, významných z hlediska biologické rozmanitosti, jejichž existence je podmíněna trvalou činností člověka nebo obnovy přírodě blízkých ekosystémů. “⁶²

Zónou kulturní krajiny se má vymezit území na zastavěných plochách a zastavitelných územích obcí k jejich udržitelnému rozvoji.⁶³ Do doby vymezení zón podle novelizovaného znění se považují zastavěná území a zastavitelné plochy obcí za zónu kulturní krajiny.⁶⁴

⁵⁵ Ustanovení § 64 ZOPK.

⁵⁶ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 198.

⁵⁷ Ustanovení § 17 odst. 1 ZOPK.

⁵⁸ Ustanovení § 17 odst. 3 ZOPK.

⁵⁹ Ustanovení § 18 odst. 1,5 ZOPK.

⁶⁰ Čl. II. bod 3. zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹ Ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) ZOPK.

⁶² Ustanovení § 18 odst. 1 písm. c) ZOPK.

⁶³ Ustanovení § 18 odst. 1 písm. d) ZOPK.

⁶⁴ Čl. II bod 4 zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Na rozdíl od původní úpravy zonace, přišla novela s popisem režimu zón NP, což dříve bylo předmětem plánu péče nebo prováděcího předpisu. Původní nástroj ochrany národních parků – plán péče je nahrazen zásadami péče o NP (dále jen „Zásady“). U ostatních ZCHÚ zůstává plán péče zachován. Zákonodárce se z důvodu nového definování cílů NP rozhodl vytvořit jeden souborný dokument vztahující se k NP. Zásady představují odborný koncepční dokument, který má přispět k plnění cílů ochrany NP.⁶⁵

Významným prostředkem ochrany NP jsou také ochranná pásma. Hlavním úkolem je zabezpečení ZCHÚ před okolními vlivy. Preventivní charakter ochranných pásem spočívá v tom, že k některým činnostem, které by mohly negativně ovlivnit přírodu, se vyžaduje předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. Ochranný režim lze stejně jako u ostatních ZCHÚ rozlišit na základní a bližší. Základní ochranný režim je vymezen přímo v ZOPK. Ochranná pásma jsou zpravidla vyhlášována současně s vyhlášením ZCHÚ.⁶⁶ Pro organizování hromadných sportovních akcí je důležitý § 37 odst. 3 písm. d) ZOPK, kde je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody k pořádání těchto akcí.⁶⁷

Výraznou změnou je také forma a způsob vyhlášení určitého území za NP. Před zmiňovanou novelou platilo, že národní parky, jejich posláním a bližší ochranné podmínky se vyhláší zákonem. V souladu s novou úpravou nebudou vyhlášovány samostatným zákonem, ale jejich právní úprava je sjednocena do jednoho zákona, a tím je ZOPK.⁶⁸

Podle mého názoru je dobře, že došlo ke sjednocení právní úpravy ochranných podmínek (základních i bližších pro jednotlivé NP) pouze do ZOPK. Organizátoři a pořadatelé jednotlivých sportovních akcí se budou lépe orientovat v přehlednější právní úpravě zasazené do jednoho zákona.

2.5 Chráněné krajinné oblasti

Druhým velkoplošným územím jsou CHKO. Za CHKO lze vyhlásit „*rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení.*“⁶⁹ Účelem CHKO není „jen“

⁶⁵ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 281.

⁶⁶ KNOTEK, Jaroslav. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 270.

⁶⁷ Ustanovení § 37 odst. 3 písm. d) ZOPK.

⁶⁸ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 157.

⁶⁹ Ustanovení § 25 odst. 1 ZOPK.

ochrana rozsáhlých zachovalých částí přírodního prostředí, ale také ekologicky vhodného, hospodářského a šetrného rekreačního využívání krajiny. V současné době je v ČR vyhlášeno 26 CHKO, které zauímají největší podíl z rozlohy všech zvláště chráněných území. Z pohledu celkové rozlohy České republiky je to 14,42% území.⁷⁰

Z hlediska provozování sportovních aktivit je důležitý § 25 odst. 2 ZOPK, kde je za určitých podmínek povoleno rekreační využití území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty CHKO. Základní ochranné podmínky jsou pak stanoveny s ohledem na členění území z hlediska různých režimů ochrany. Území CHKO se zpravidla člení do čtyř zón odstupňované ochrany přírody. Stejně jako tomu bylo u NP, má první zóna nejpřísnější režim ochrany.

I. Zóna je tvořena územím s nejvýznamnějšími přírodními hodnotami. Zahrnuje přirozené lesy, lesní ekosystémy se zastoupením stanovištně nepůvodních dřevin do 30%, nelesní ekosystémy a také ekosystémy se zvýšenou ochranou zvláště ohrožených druhů živočichů. Pro tuto zónu je charakteristické malé množství staveb, nepatrné zásahy ze strany člověka a druhová biodiverzita.⁷¹

II. Zóna zahrnuje území s vysokou kvalitou krajinného rázu. Ve druhé zóně nalezneme především lesní ekosystémy s podílem stanovištně nepůvodních dřevin do 50 % v zastoupení, nelesní ekosystémy bohaté na různé druhy fauny a flory. V této zóně jsou výraznější činnosti člověka.⁷²

III. Zóna zahrnuje území kulturní krajiny. Ve třetí zóně nalezneme převážně hospodářsky využívanou krajinu, kterou tvoří na většině území lesy, louky, pole a pastviny s mimolesní zelení. V rámci IV. zóny je poskytován nejmenší stupeň ochrany. Zahrnuje území, která jsou výrazným způsobem pozměněná činností člověka.⁷³

Ve srovnání s NP se CHKO neliší jenom označením a způsobem využití jednotlivých ochranných zón, ale také jejich vymezením, resp. nevymezením v zákoně. ZOPK výslovně třídí NP do 4 ochranných zón spolu s klidovou zónou, ale u CHKO odkazuje k podrobnější charakteristice na právní předpis, kterým bylo dané CHKO vyhlášeno.⁷⁴

Způsob vyhlášení je další odlišností od NP. CHKO, jejich poslání a bližší ochranné podmínky jsou vyhlášovány prováděcím právním předpisem, a to nařízením vlády. Vymezení

⁷⁰ KNOTEK, Jaroslav. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 232 - 233.

⁷¹ Tamtéž, s. 240.

⁷² Tamtéž.

⁷³ KNOTEK, Jaroslav. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 240 – 241.

⁷⁴ Ustanovení § 27 odst. 1 ZOPK.

a případné změny jednotlivých zón CHKO stanoví MŽP vyhláškou. Stejný režim je i u národních parků.⁷⁵

Zatímco u NP došlo novelou k vydělení jednotlivých dokumentů na ochranu NP do Zásad, u CHKO zůstal zachován plán péče. Plán péče představuje koncepční nástroj, odborný podklad obsahující návrhy na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany přírody v ZCHÚ.⁷⁶ Jedná se pouze o koncepční dokument, který není právně závazný pro fyzické ani pro právnické osoby.⁷⁷

Ačkoliv nová právní úprava ZOPK s plánem péče pro NP již nepočítá, stále zůstávají v platnosti již existující plány pro jednotlivé NP. Příkladem je Plán péče o Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo (2010–2020). Tento dokument byl připraven Správou Krkonošského národního parku a obsahuje popis dlouhodobých i krátkodobých cílů na vymezené desetiletí. Jedním z cílů je i udržitelný rozvoj aktivit, které jsou šetrné k přírodnímu prostředí Krkonošského národního parku. Za nešetrné činnosti jsou považovány intenzivní sportovní aktivity, tzv. tvrdý turismus. Dlouhodobým cílem je vyloučení tvrdého turismu z 1. a 2. zóny NP.⁷⁸

⁷⁵ Ustanovení § 79 odst. 5 písm. f) ZOPK.

⁷⁶ STEJSKAL, Vojtěch. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 186.

⁷⁷ Ustanovení § 38 odst. 1 ZOPK.

⁷⁸ Správa Krkonošského národního parku. *Plán péče – Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo (2010–2020), část B*, 2010, s. 44.

3 Právní režim hromadných sportovních akcí v ZCHÚ

V této kapitole se budu věnovat stěžejnímu pojmu mé práce, a to „hromadné sportovní akce“. Zaměřím se především na výklad tohoto neurčitého právního pojmu. Uvedu relevantní judikaturu NSS a ÚS, která se věnuje vymezení neurčitých právních pojmů. Rozeberu právní úpravu hromadných sportovních akcí v NP a CHKO. V rámci jednotlivých podkapitol uvedu požadavky, se kterými se musí pořadatelé vypořádat, aby jim bylo umožněno konkrétní akci uskutečnit.

Jelikož se ZCHÚ vyznačují zvýšenou ochranou přírody a krajiny, potřebují pořadatelé výjimku ze zákazů vymezených v ZOPK. Důležitým argumentem v žádosti o povolení výjimky je existence jiného veřejného zájmu, který bude konkurovat ochraně přírody. Tomuto neurčitému pojmu se budu také věnovat. V rámci procesu rozhodování o udělení výjimky uplatňují orgány ochrany přírody správní uvážení. Proto vymezím rozdíly mezi neurčitým právním pojmem a správním uvážením, což je významné zejména z pohledu přezkumu v rámci správního soudnictví.

V závěrečné podkapitole se zaměřím na právní úpravu podle lesního zákona, která doplňuje úpravu podle ZOPK. Předestřu, jaké povinnosti má pořadatel podle lesního zákona, a ve kterých aspektech tato úprava doplňuje právní úpravu podle ZOPK, případně v čem se odlišuje.

3.1 Pojem „hromadná sportovní akce“

Nedotčená krajina a prostředí ZCHÚ je útočištěm velkého množství turistů a sportovních nadšenců. S výrazným rozvojem rekreační i závodní sportovní činnosti, především běhu, v posledních letech vzrostl značně počet závodů. Se záměrem poskytnout účastníkům něco neobvyklého nabízejí organizátoři a pořadatelé množství sportovních podniků i na území ZCHÚ. Nejvíce preferovanými sporty, které se v těchto oblastech provozují, jsou běh a cyklistika. Uvedené formy tělesné činnosti se uskutečňují buď individuálně či kolektivně nebo také hromadně. Právní regulaci podléhají především hromadné sportovní akce. Otázkou zůstává, co lze považovat za tzv. hromadnou sportovní akci?

Pojem tzv. hromadných sportovních akcí je zakotven ve dvou stěžejních zákonech, které se vztahují k ochraně přírody a krajiny. Jsou jimi ZOPK a lesní zákon. I přes výrazný zásah v podobě novely z června roku 2017, zůstal tento pojem v ZOPK zachován. V § 37 odst. 3 písm. d) je stanoven zákaz pořádat hromadné sportovní akce v ochranném pásmu NP bez souhlasu orgánu ochrany přírody mimo místa vyhrazená OOP a mimo zastavěná území obcí.⁷⁹

⁷⁹ Ustanovení § 37 odst. 3 písm. d) ZOPK.

V lesním zákoně jsou hromadné sportovní akce upraveny v souvislosti s oznamovací povinností pořadatele nebo organizátora takové akce na území lesa vůči orgánu státní správy lesů.⁸⁰ Dle § 48 odst. 1 písm. g) lesního zákona bude tímto orgánem v převážné většině případů obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud sportovní akce přesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností, je takovým orgánem krajský úřad.⁸¹

I když právní úprava obsahuje pojem hromadné sportovní akce, nenajdeme nikde v zákoně legální definici. Posouzení toho, co je již považováno za tzv. hromadnou akci závisí na konkrétních případech a na hodnocení orgánu ochrany přírody, který povoluje výjimky k pořádání těchto závodů. Hromadné sportovní akci lze přiznat charakter tzv. neurčitého právního pojmu. Za neurčité právní pojmy lze považovat „*jevy, nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy a zákonodárce správnímu orgánu leckdy dává i vodítko tím, že se snaží uvést co nejvíce znaků věcí nebo jevů, které má neurčitý právní pojem zahrnovat*“.⁸² Neurčité právní pojmy jsou často spojením více slov, které jsou nezřetelné a mnohoznačné. Výklad neurčitých právních pojmů bývá sjednocován opakovanou judikaturou soudů.⁸³

Pokud se soudy zabývají hromadnou akcí, jedná se zpravidla o kulturní akce veřejně přístupné. Důležitým rozhodnutím, které se týkalo (mimo jiné) výkladu veřejné hromadné akce, byl rozsudek NSS ze dne 7. 11. 2012, č. j. 9 As 129/2011-92. Stěžovatelka v daném případě pořádala koncert skupiny MIG 21 na Luční boudě (v 1. zóně NP) bez udělené výjimky k pořádání veřejné hromadné kulturní akce. NSS se zabýval výkladem veřejné hromadné akce a konstatoval také, že ZOPK a ani jiný právní předpis definici veřejné hromadné akce neupravuje.⁸⁴

NSS dospěl k názoru, že z pohledu jazykového výkladu se bude nahlížet na tento pojem tak, že se bude jednat o akci přístupnou široké veřejnosti, které se bude účastnit větší počet osob. Soud dále podotkl, že při výkladu se musí přihlížet k povaze NP a k jeho lidskou činnostmi málo ovlivněné přírodě a ekosystémů. V souladu s tím se vyjádřil tak, že „*při posuzování povahy každé jednotlivé akce nutno přihlídnout nejen k povaze místa, v němž je akce pořádána, ale rovněž ke konkrétním okolnostem pořádané akce, jejich průběhu, charakteru a organizaci*

⁸⁰ Ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“).

⁸¹ Ustanovení § 48 odst. 1 písm. g), § 48a odst. 1 písm. d) lesního zákona.

⁸² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2008, č. j. 5 As 48/2006 – 75.

⁸³ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 154.

⁸⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2012, č. j. 9 As 129/2011-92.

akce.“ Veřejnost akce byla dovozena z propagace vylepení plakátů na veřejně přístupných místech.⁸⁵ Závěry NSS jsou aplikovatelné i na současné znění zákazu, kromě podmínky hromadnosti. Podle aktuální úpravy se nepožaduje, aby byly akce hromadné, ale postačí, pokud budou veřejné.⁸⁶

Ačkoliv právní předpisy neobsahují definici hromadné akce, určitým vodítkem může být definice na stránkách KRNAPu. Na stránkách tohoto NP je uvedeno, že „*hromadnost není totéž co velké množství, hromadná může být i akce, které se zúčastní jen několik osob. Hromadnost je nutné chápat spíše jako opak individuálnosti.*“⁸⁷ V souladu s tímto výkladem by neměl být rozhodujícím faktorem pro posouzení hromadnosti počet závodníků. Přirovnání hromadnosti k opaku individuálnosti nevede dle mého názoru k pochopení a výkladu neurčitého právního pojmu. Dané tvrzení chápu spíše jako výklad neurčitého právního pojmu dalším neurčitým právním pojmem.

Zůstává otázkou, co vedlo tvůrce novely ZOPK k vyškrtnutí slova „hromadné“ z § 16 odst. 2 písm. q) v souvislosti s pořádáním nebo organizací sportovních akcí. Pravděpodobně za to může i nejednoznačnost pojmu a problematické posuzování orgánu ochrany přírody, kdy už se jedná o hromadnou sportovní akci. Dalším důvodem může být zajištění větší ochrany NP před negativními vlivy, které vznikají při působení většího množství závodníků. O zvýšené potřebě ochrany specifických území NP svědčí zakotvení povinnosti opatřit si souhlas k pořádání hromadných sportovních akcí v jejich ochranném pásmu.

S ohledem na specifičnost území v jednotlivých zónách NP nebo CHKO a živočišných či rostlinných druhů se tu vyskytujících, je velmi problematické vytvořit jednu konkrétní definici. Myslím si, že by bylo vhodné ze strany orgánů ochrany přírody v jednotlivých CHKO nebo NP vytvořit tabulku přehledných podmínek. Jednotlivé podmínky by byly odstupňovány a seřazeny podle svého významu. Pokud by organizátor nebo pořadatel splnil většinu předem určených podmínek, měl by získat rozhodnutí o povolení výjimky k pořádání hromadné sportovní akce. Podobný režim upravuje Správa KRNAPu, která stanovuje podmínky, kdy za jejich splnění bude mít sportovní akce větší naději na uskutečnění (viz. příloha č. 1). Mezi nejvíce posuzované podmínky patří:

- ✓ tradice sportovní akce (nejméně 10 let),
- ✓ trasa se nebude týkat Sněžky,

⁸⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2012, č. j. 9 As 129/2011-92.

⁸⁶ KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 187 - 188.

⁸⁷ *Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma* [online]. krap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

- ✓ trasa nebude zasahovat na území 1. zóny NP,
- ✓ bude uveden předpokládaný počet účastníků,
- ✓ nebo konání akce bude omezeno pouze na dobu od svítání do soumraku.⁸⁸

Na internetových stránkách je uvedeno celkem 10 podmínek (viz. příloha č. 1). Přísnost těchto podmínek prakticky znemožňuje pořádat akce novým pořadatelům, kteří chtějí vést svou trasu přes nejvíce chráněné lokality KRNAPu. Důležitá je snaha pořadatelů a organizátorů uskutečnit sportovní akci za takových podmínek, které budou co nejméně ovlivňovat okolní přírodu.

3.2 Hromadné sportovní akce v NP

Z důvodu zvýšené ochrany NP a CHKO obsahuje ZOPK omezení nebo zákazy činností na jejich území. Organizátoři při pořádání sportovní akce musí ověřit, zda plánovaná činnost nepodléhá souhlasu nebo výjimce ze zákazu. Snaha organizátorů by měla vést k tomu, aby trasa plánovaného závodu vedla územím, které není tak náchylné na negativní vlivy a není osídlené zvláště chráněnými živočichy nebo rostlinami. K tomu má pomoci včasná a účelná spolupráce s orgánem ochrany přírody. Největší omezení je z logiky věci na území NP a v 1. a 2. zóně CHKO.

Výrazné změny v právní úpravě národních parků přinesla již zmiňovaná novela z. č. 123/2017 Sb., kterým se mění ZOPK. Zavedením zdvojené zonace a upuštěním od vymezení NP na 3 chráněné zóny jsou upraveny základní i bližší ochranné podmínky jednotlivých NP přímo v ZOPK. Zůstalo tak zachováno dělení zákazů činností v podobě těchto dvou kategorií podmínek.⁸⁹ Základní ochranné podmínky stanovují výčet zákazů na celém území národních parků a výčet zákazů na území NP mimo zastavěná území a zastavitelné plochy obcí. Z hlediska této práce jsou především významné zákazy druhé jmenované kategorie.

Klíčovým omezením, se kterým se musí potýkat organizátoři, je zákaz vymezený v § 16 odst. 2 písm. q) ZOPK: „*Na území národních parků mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí je zakázáno...pořádat nebo organizovat sportovní, turistické nebo jiné veřejné akce mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody*“.⁹⁰ Velkou novelou vypadl z tohoto zákazu požadavek hromadnosti, čímž došlo k ustoupení od většího počtu účastníků.

⁸⁸ Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. krap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

⁸⁹ KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 168.

⁹⁰ Ustanovení § 16 odst. 2 písm. q) ZOPK.

Nově stačí, aby sportovní akce byla veřejná, respektive přístupná veřejnosti. Další změnou je vložení spojky „nebo“ mezi slovesa pořádat a organizovat. Pokud dojde k porušení zákazu, musí se rozlišit, zda je odpovědnost na pořadateli nebo organizátorovi.⁹¹

Místa k pořádání nebo organizování vyhradí orgány ochrany přírody nejčastěji v návštěvních řádech nebo v jednotlivých rozhodnutích správ NP.⁹² Pro území KRNPu je seznam vyhrazených míst vymezen v příloze č. 4 Návštěvního řádu. Příkladem je cyklotrasa s označením 1E Černý Důl – Hrnčířské Boudy (část trasy cyklistického závodu Krkonošská 70 MTB).⁹³

Dále ZOPK zakazuje jízdu na kole mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody. Tento zákaz se nevztahuje např. pro obecní policii, členy základních složek integrovaného záchranného systému nebo vlastníky či nájemce nemovitých věcí v souvislosti s jejich užíváním.⁹⁴

Se zajištěním dopravy na místo konání sportovní akce souvisí zákaz pod § 16 odst. 2 písm. l) ZOPK. Na území národních parků mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí je zakázáno vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody. Stejně jako v předchozím zákazu jsou i zde stanoveny výjimky (např.: vozidla obecní policie, základních složek integrovaného záchranného systému či vozidla vlastníků nemovitostí v souvislosti s jejich užíváním).⁹⁵

Vedle základních ochranných podmínek upravuje ZOPK i bližší ochranné podmínky pro konkrétní národní parky. Bližší ochranné podmínky byly převzaty z vyhlášovacích dokumentů. Jediným NP, kde jsou výslovně vymezeny zákazy v ZOPK, je NP České Švýcarsko. Není výjimkou, že běžecké nebo cyklistické závody probíhají i přes noc. Nocování na celém území NP České Švýcarsko je zakázáno mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody OOP.⁹⁶ Zákaz nocovat v přírodě se nevztahuje pouze na klasické táboření, ale i na přenocování ve spacáku pod širým nebem. Orgán ochrany přírody může vyhradit OOP místa, kde to možné bude.⁹⁷

⁹¹ KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 187.

⁹² Čl. 6 odst. 1 písm. b) Návštěvního řádu Krkonošského národního parku.

⁹³ Bod 1E přílohy č. 4 Návštěvního řádu Krkonošského národního parku.

⁹⁴ Ustanovení § 16 odst. 2 písm. m) ZOPK.

⁹⁵ Ustanovení § 16 odst. 2 písm. l) ZOPK.

⁹⁶ Ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) ZOPK.

⁹⁷ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 193.

Ačkoliv hromadné sportovní akce nejsou již upraveny v § 16 ZOPK pro území národních parků, nově se objevují v úpravě ochranných pásem NP. Pořádat hromadné sportovní akce lze v ochranném pásmu NP pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. Musí se jednat o místa, která nejsou vyhrazena OOP a jsou mimo zastavěná území obcí.⁹⁸ Souhlas má povahu rozhodnutí v samostatném správním řízení, pokud k němu není třeba povolení podle jiného právního předpisu. V případě, že se jedná o neurčitý okruh adresátů, vydává se OOP.⁹⁹

Pokud organizátoři závodů zjistí, že plánované činnosti jsou na území NP nebo v ochranném pásmu NP zakázané, musí pro řádný průběh závodu požádat orgán ochrany přírody o udělení výjimky. Orgán ochrany přírody zváží, zda jsou splněny podmínky v § 43 odst. 1 ZOPK a v ochranných podmínkách konkrétního NP. Po posouzení těchto okolností rozhodne o udělení nebo neudělení výjimky. Blíže k výjimkám ze zákazů v podkapitole 3.4 Výjimky dle § 43 ZOPK.

I přes vzájemnou snahu organizátorů a správy NP, může trasa závodu vést územím se zvláště chráněnými druhy živočichů nebo rostlin. Důraz se klade zejména na zamezení pořádání závodu v období kritickém pro zvlášť chráněné organismy nebo v území citlivém na rušení zvláště chráněných druhů. V těchto případech je nutná výjimka dle § 56 odst. 1, 2 ZOPK.¹⁰⁰

3.2.1 Návštěvní řád

K regulaci turistických a rekreačních činností slouží také návštěvní řády NP. Návštěvní řády jsou chápány jako univerzální akty, které stanovují provázaný a ucelený systém pravidel chování na území konkrétního NP s přihlédnutím k jeho specifickým přírodním podmínkám.¹⁰¹ V souladu s předchozí právní úpravou bylo hlavním smyslem návštěvních řádů stanovení podmínek ochrany národních parků před negativními vlivy rekreačního sportu a turistiky. Návštěvní řády mohly stanovit podmínky pro vstup, vjezd, volný pohyb osob nebo právě výkon rekreační činnosti. Z důvodu právní formy (OOP), ve které byly vydávány, nemohly obsahovat zákazy nad rámec ZOPK.¹⁰² Vymezením OOP se ve velké míře zabývá judikatura.

Jedním z prvních rozhodnutí, kde se objevila definice OOP, bylo rozhodnutí NSS ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98. Soud vymezil OOP jako správní akt „s konkrétně

⁹⁸ Ustanovení § 37 odst. 3 písm. d) ZOPK.

⁹⁹ Ustanovení § 37 odst. 4 ZOPK.

¹⁰⁰ Ustanovení § 56 odst. 1, 2 ZOPK.

¹⁰¹ STEJSKAL, Vojtěch. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 137.

¹⁰² HAVELKOVÁ, Svatava. In MIKO, Ladislav a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 150.

(individuálně) vymezeným předmětem a obecně určenými adresáty, a nikoliv již s konkrétními adresáty a abstraktním předmětem.“¹⁰³ Opatření obecné povahy je tedy správním aktem smíšené povahy, případně konkrétně abstraktním aktem.¹⁰⁴ Stanovená forma návštěvních řádů byla právní naukou i judikaturou hodnocena kladně. K povaze návštěvních řádů se např. vyjádřil NSS ve svém rozhodnutí ze dne 6. 3. 2013, č. j. 8 Ao 3/2011-169. NSS vyslovil, že „s přihlédnutím k účelu institutu návštěvního řádu (§ 19 zákona o ochraně přírody) je zřejmé, že právě návštěvní řád je vhodným nástrojem regulace, pokud jde o omezení činností na územích národních parků podle § 16 zákona.“ Návštěvní řády poskytovaly vymezení podmínek zákazů stanovených v ZOPK a byly „konkretizací zákonných pravidel chování na území národních parků ve vztahu k určitému národnímu parku“.¹⁰⁵ I přes kladné vnímání a hodnocení návštěvních řádů ve formě OOP, došlo novelizací ke změně jejich významu i právní závaznosti.

Návštěvní řády se už nebudou podílet na regulaci turistické a rekreační činnosti, která bude vyplývat ze zákona nebo jiných právních předpisů. Nově se bude jednat pouze o informativní dokument pro veřejnost. Z toho je zřejmé, že z návštěvních řádů nebudou návštěvníkům plynout žádné povinnosti.¹⁰⁶ Podle důvodové zprávy je důvodem novely reakce „na požadavky praxe i návštěvníků, pro které přehledně přinese aktuální informaci o možnostech využití jednotlivých částí NP v souladu s platnou právní úpravou na jednom místě, aniž by bylo nutné seznámit se s několika vydanými rozhodnutími, opatřeními obecné povahy či právními předpisy.“¹⁰⁷

Dosavadní návštěvní řády národních parků budou platit po dobu v nich uvedenou, nejdéle však tři roky ode dne nabytí účinnosti novelizovaného znění ZOPK. Z hlediska významu konání sportovních akcí, vyhrazuje návštěvní řád KRNAPu místa pro činnosti či aktivity upravené návštěvním řádem (např.: jízda na kole, horolezectví), včetně míst pro vjezd a setrvání motorových vozidel.¹⁰⁸ Stěžejním je čl. 9 odst. 1, podle kterého lze všechny sportovní aktivity návštěvním řádem neupravené a zákonem zakázané na území KRNAPu provozovat

¹⁰³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. září 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98.

¹⁰⁴ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 169.

¹⁰⁵ Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. března 2013, č. j. 8 Ao 3/2011-169.

¹⁰⁶ KONEČNÁ, Michaela. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 207.

¹⁰⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, s. 61. Dostupné na

< <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=501&CT1=0> >.

¹⁰⁸ Čl. 1 odst. 3 písm. a) Návštěvního řádu Krkonošského národního parku.

pouze na základě výjimky ze zákazu udělené dle zákona nebo na základě rozhodnutí Správy národního parku.¹⁰⁹

3.3 Hromadné sportovní akce v CHKO

Stejně jako u NP, je ochrana u CHKO realizována základními a bližšími ochrannými podmínkami. Výčet zakázaných činností na celém území CHKO, nebo pouze v I. a II. zóně, je uveden v § 26 ZOPK. Na rozdíl od NP zákonodárce nezačlenil úpravu hromadných ani individuálních sportovních akcí. Je zajímavé, že NP zákazy sportovních akcí v základních ochranných podmínkách mají, ale neméně významné CHKO nikoliv. Pravděpodobně se počítá s úpravou v bližších ochranných podmínkách, které jsou upraveny ve zřizovacích aktech jednotlivých CHKO. Příkladem je nařízení vlády č. 508/2002 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast Český ráj. V bližších ochranných podmínkách je vymezena možnost pořádat sportovní, rekreační a jiné hromadné akce mimo místa k tomu určená, pouze se souhlasem Správy CHKO.¹¹⁰ Pro provozování cyklistiky je zde stanovena povinnost vyžádat si souhlas Správy CHKO, pokud se jedná o místa mimo pozemní komunikace a místa k tomu určená.¹¹¹ Bližší ochranné podmínky jsou také nastaveny ke konkretizaci zákonného požadavku na rekreační využití území, jenž nepoškozuje přírodní hodnoty v CHKO. Jinými slovy je vyloučeno rekreační využívání území CHKO, které by svým výkonem bylo nepřiměřenou zátěží pro přírodní krajinu.¹¹²

Ačkoliv základní ochranné podmínky neobsahují obecnou úpravu pro pořádání hromadných sportovních akcí, jsou zde zákazy, se kterými se musí organizátor vypořádat. Na území I. a II. zóny je zakázáno pořádat soutěže na jízdních kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody.¹¹³ Souhlas k vyhrazení míst pro pořádání soutěží na jízdních kolech vydává Agentura, která vykonává působnost na území CHKO.¹¹⁴

Pro celé území CHKO platí zákaz vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace vyhrazené se souhlasem orgánu ochrany přírody.

¹⁰⁹ Čl. 9 odst. 1 Návštěvního řádu Krkonošského národního parku.

¹¹⁰ Ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 508/2002 Sb., kterým se vyhlašuje Chráněná krajinná oblast Český ráj.

¹¹¹ Tamtéž, písm. g).

¹¹² KNOTEK, Jaroslav. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 233.

¹¹³ Ustanovení § 26 odst. 3 písm. c) ZOPK.

¹¹⁴ Ustanovení § 78 odst. 3 písm. d) ZOPK.

Zákaz platí pro všechny, až na určité výjimky (např.: vozidla orgánů státní správy, vozidla zdravotní služby nebo požární ochrany).¹¹⁵

Stejně jako u NP, je i u CHKO v případě zákazů v rámci základních ochranných podmínek v § 26 ZOPK možné požádat o udělení výjimky. Orgán ochrany posoudí žádost na základě svého správního uvážení a vydá rozhodnutí. V případě vedení trasy územím se zvláště chráněnými druhy živočichů nebo rostlin je opět nutná výjimka dle § 56 odst. 1, 2 ZOPK.¹¹⁶ Zpřesnění režimu ochrany živočichů, zejména ptactva, je velmi často součástí bližších ochranných podmínek CHKO. Pro území CHKO Kokořínsko je v nařízení č. 598/2004 Sb., kterým se vymezuje Ptačí oblast Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady, stanovena nutnost vydání předchozího souhlasu orgánu ochrany přírody k organizování hromadných akcí realizovaných mimo sportovní areály a vyznačené turistické trasy na celém území Ptačí oblasti Českolipsko.¹¹⁷

3.4 Výjimky dle § 43 ZOPK

Zákazy uvedené v předešlých podkapitolách vztahujících se k základním ochranným podmínkám v § 16 a § 26 ZOPK nelze chápat jako absolutní zákazy. Tyto zákazy mají povahu relativních zákazů, ze kterých mohou být uděleny výjimky.¹¹⁸ Obecně lze vnímat povolování výjimek v rámci ochrany přírody „jako nástroj pro řešení mimořádných a specifických situací, které ze zřetele hodných důvodů připouštějí zmírnění, či dokonce vyloučení pravidel chování obecně stanovených.“¹¹⁹ V případě, že je organizátorovi zakázána sportovní činnost v ZCHÚ, nemusí to nutně znamenat zmaření snahy o uspořádání sportovní akce. ZOPK mu umožňuje podat žádost o výjimku.

Po dobu účinnosti ZOPK došlo v rámci režimu povolování výjimek podle § 43 k mnoha změnám. V období od r. 2004 (konkrétně od 28. 4. 2004) až do roku 2009 (do 30. 11. 2009) rozhodovala o výjimkách vláda svým usnesením. S účinností novely v roce 2009 přešla rozhodovací pravomoc na orgány ochrany přírody. Vláda mohla usnesením rozhodnout o výjimce v případě, kdy veřejný zájem výrazně převažoval nad zájmem ochrany přírody. Z toho

¹¹⁵ Ustanovení § 26 odst. 1 písm. c) ZOPK.

¹¹⁶ Ustanovení § 56 odst. 1,2 ZOPK.

¹¹⁷ Ustanovení § 3 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 598/2004 Sb., kterým se vymezuje Ptačí oblast Českolipsko - Dokeské pískovce a mokřady.

¹¹⁸ KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 168.

¹¹⁹ PRŮCHOVÁ, Ivana. Povolování výjimek. In PRŮCHOVÁ Ivana a kol. *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, s. 290.

by vyplývalo, že zájem na ochraně přírody by nebyl veřejným zájmem.¹²⁰ Takové znění bylo evidentně v rozporu s čl. 14 odst. 3 Listiny a také samotným ZOPK, kde je výslovně v § 58 ochrana přírody a krajiny vymezena jako veřejný zájem.¹²¹ Tato nelogická úprava byla překonána novelou s účinností od 1. 6. 2017. Nové znění § 43 ZOPK se vrátilo k úpravě platné v letech 1992 – 2004, kdy o výjimkách ze zákazů rozhodovaly orgány ochrany přírody.¹²² Ustanovení § 43 odst. 1 ZOPK nyní zní: „*Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, § 16a odst. 1, § 16a odst. 2, § 17 odst. 2, § 26, § 29, § 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.*“¹²³

Z výše uvedených zákazů se k ZCHÚ vztahují zákazy na území národních parků nebo v jejich klidových územích, zákazy v rámci bližších ochranných podmínek NP a zákazy vztahující se k činnostem na území CHKO. ZOPK výslovně stanovuje, z kterých důvodů lze výjimku udělit. Prvním z těchto důvodů je převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody. Pro udělení této výjimky musí být splněny tři základní podmínky: existence jiného veřejného zájmu, potřebnost ochrany nebo prosazení takového zájmu a jeho převaha nad zájmem ochrany přírody. Dalším důvodem, kdy je možné vyhovět žádosti na udělení výjimky, je samotný zájem na ochraně přírody. Přínos pro ochranu přírody musí převážet nad negativy s ní spojenými. Posledním důvodem je situace, kdy předmětná činnost významně neovlivní zachování přírodních a krajinných hodnot ZCHÚ. V případě prokazování tohoto důvodu nemusí žadatel prokazovat existenci jiného veřejného zájmu.¹²⁴

Orgány, které mají pravomoc a působnost rozhodovat o výjimce, jsou Agentura nebo správa národních parků. Agentura povoluje výjimky ze zákazů na území CHKO a správa národních parků vykonávají totéž k území NP.¹²⁵ Činnost těchto orgánů je výkonem vrchnostenské správy, na kterou se vztahuje správní řád. Výjimka je nejčastěji vydávána formou správního rozhodnutí a na žádost konkrétní osoby. Žádost musí obsahovat identifikaci žadatele v souladu s § 37 z. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „SŘ“). Dalšími nezbytnými náležitostmi jsou: zdůvodnění žádosti, označení pořadatele nebo organizátora

¹²⁰ STEJSKAL, Vojtěch. Veřejný nebo soukromý zájem na ochraně přírody a krajiny? *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2017, roč. 53, č. 3, s. 79 – 80.

¹²¹ Ustanovení § 58 odst. 1 ZOPK.

¹²² STEJSKAL, Vojtěch. Veřejný nebo soukromý zájem na ochraně přírody a krajiny? *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2017, roč. 53, č. 3, s. 80.

¹²³ Ustanovení § 43 odst. 1 ZOPK.

¹²⁴ DIENSTBIER, Filip. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 305.

¹²⁵ Ustanovení § 78 odst. 3 písm. h) ZOPK.

(pokud se liší od žadatele), popis plánovaného závodu (trasa, místo konání, zakreslení do mapy, doba trvání) a požadavek na doprovodná vozidla (počet, vlastníci, typy). Jednou z nejdůležitějších součástí žádosti je popis organizačního zajištění závodu. Žadatel musí uvést, kde bude závod začínat a končit, vymezení míst pro diváky, občerstvovací a hygienické zázemí, časový harmonogram závodu a předpokládaný počet účastníků.¹²⁶ Pro vydání vyhovujícího rozhodnutí je důležité uvést i způsob, jakým je zajištěna bezpečnost účastníků, šetrnost vůči přírodě a záruka uvedení místa do původního stavu.

Okamžikem dojití žádosti příslušnému orgánu ochrany přírody je zahájeno správní řízení.¹²⁷ Orgán ochrany přírody vyrozumí dle § 47 odst. 1 SR všechny jemu známé účastníky. O tom, kdo je účastníkem řízení, by se měl orgán ochrany přírody dozvědět ze žádosti, protože označení účastníků v žádosti je jednou z povinností žadatele.¹²⁸ Je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení, zejména k řádnému zjištění skutkové stavu a uplatnění práv účastníků, může být nařízeno ústní jednání.¹²⁹ Předvolání k ústnímu jednání musí být účastníkům doručeno nejmeně 15 dnů předem, ve zvláště složitých případech 30 dnů předem.¹³⁰

Ve většině případů není nutné nařizovat ústní jednání, což je i v souladu se zásadou neveřejnosti správního řízení. Orgán ochrany přírody dá účastníkům prostor, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřili ke všem podkladům doručeným žadatelem a k provedeným důkazům. Dále mají účastníci možnost tvrdit relevantní skutečnosti a navrhnout důkazy k jejich prokázání.¹³¹ Orgán ochrany přírody po zjištění všech skutečností vydá rozhodnutí. Rozhodnutím může povolit výjimku ze zákazu, zamítnout nebo povolit s podmínkami, které musí být žadatelem splněny.

V souladu se zásadami rychlosti a hospodárnosti orgány ochrany přírody přistupují často ke spojení řízení. Jinými slovy, žadatel potřebuje k uspořádání závodu více výjimek ze zákazů či souhlasy (nejčastěji k pořádání nebo organizování sportovní akce nebo k vjezdu motorových vozidel) a orgán rozhodující o žádosti vede společné správní řízení o všech těchto žádostech. Ke spojení řízení může dojít při splnění zákonem stanovených podmínek. Spojení nesmí vylučovat povaha věci nebo mu nesmí bránit důležitý zájem některého z účastníků.¹³² V některých případech pořadatelé v rámci jedné žádosti žádají např.: o povolení akce,

¹²⁶ Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. krap. cz, [cit. 28. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

¹²⁷ Ustanovení § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SR“).

¹²⁸ JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 257.

¹²⁹ Ustanovení § 49 odst. 1 SR.

¹³⁰ Ustanovení § 83 odst. 2 ZOPK.

¹³¹ DIENSTBIER, Filip. In VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 305.

¹³² Ustanovení § 83 odst. 4 ZOPK.

o povolení vjezdu v době příprav, konání akce a následně úklidových prací pro osobní a užitkové automobily (pro občerstvovací stanice) a svozové vozy. Orgán ochrany přírody pak vydá rozhodnutí o více výrocích k jednotlivým žádostem. Hlavním důvodem je urychlení povolovacího procesu.

3.4.1 Veřejný zájem

Jedním ze tří zákonem stanovených způsobů dle § 43 ZOPK, kdy může orgán ochrany přírody povolit výjimku ze zákazů, je prokázání jiného převažujícího veřejného zájmu. Co se považuje za veřejný zájem ZOPK zpravidla výslovně nestanoví. Vymezení veřejného zájmu spadá do procesu rozhodování o určité otázce a není možné je v konkrétním případě předem stanovit. Pokud by zákonodárce v konkrétní věci přidělil určité hodnotě status veřejného zájmu, zasáhl by tím do pravomoci orgánu moci výkonné a zároveň tomuto orgánu odebral možnost existenci veřejného zájmu posoudit. Výjimkou je situace, kdy tak zákon učiní v obecné rovině.¹³³ Názorným příkladem je § 58 odst. 1 ZOPK, kde je za veřejný zájem označena ochrana přírody a krajiny.¹³⁴ Tento závěr vyplývá i z § 43 odst. 1 ZOPK. Ústavněprávní rámec ochrany přírody jako veřejného zájmu je zakotven v čl. 14 odst. 3 Listiny. Podle tohoto článku může být svoboda pohybu omezena na vymezených územích i z důvodu ochrany přírody.¹³⁵ Konkrétním provedením zákona je omezení nebo zákaz vstupu do vybraných území (např.: NP nebo 1. zóny CHKO) z důvodu hrozby poškození podle § 64 ZOPK.¹³⁶

I přesto, že je v ZOPK vymezena ochrana přírody jako veřejný zájem, samotnou definici zákon neobsahuje. Jedná se o neurčitý právní pojem, jehož výklad je sjednocován judikaturou soudů.¹³⁷ Průcha za veřejný zájem považuje „*takový zájem, resp. zájmy, jež by bylo možno označit za obecné či veřejné, resp. obecně prospěšné zájmy, jejichž nositeli jsou blíže neurčené, nicméně alespoň rámcově determinovatelné okruhy či společenství osob, jako tzv. veřejnost, popř. zájmy, u nichž jde o tzv. zájmy společnosti.*“¹³⁸

¹³³ MÜLLEROVÁ, Hana. Ochrana přírody a veřejný zájem. In JANČÁŘOVÁ, Ilona, DUDOVÁ, Jana. *Ochrana přírody při rozvojových činnostech a jiné střety zájmů při využití území: sborník z konference*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2017, s. 18.

¹³⁴ Ustanovení § 58 odst. 1 ZOPK.

¹³⁵ Čl. 14 odst. 3 Listiny.

¹³⁶ MÜLLEROVÁ, Hana. Ochrana přírody a veřejný zájem. In JANČÁŘOVÁ, Ilona, DUDOVÁ, Jana. *Ochrana přírody při rozvojových činnostech a jiné střety zájmů při využití území: sborník z konference*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2017, s. 15.

¹³⁷ STEJSKAL, Vojtěch. Veřejný nebo soukromý zájem na ochraně přírody a krajiny? *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2017, roč. 53, č. 3, s. 78.

¹³⁸ PRŮCHA, Petr. Veřejný zájem. In MADAR, Zdeněk a kol. *Slovník českého práva*. 2. díl. 2. rozšířené a podstatně přepracované vydání. Praha: Linde, 1999, s. 1577.

V případě rozhodování o povolení výjimek se posuzuje právě kolize veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny s jiným veřejným zájmem. Otázkou zjišťování veřejného zájmu ve správním řízení se ve své judikatuře nesčetněkrát zabýval ÚS nebo NSS. Ústavní soud v nálezu ze dne 28. 6. 2005, Pl. ÚS 24/04 k poměrování veřejných zájmů uvedl, že „*veřejný zájem v konkrétní věci je zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění rozhodnutí, jehož ústředním bodem je otázka existence veřejného zájmu, pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou soukromých, partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování o určité otázce (typicky např. o vyvlastňování), a nelze jej v konkrétní věci a priori stanovit.*“¹³⁹ Jak je patrné z nálezu ÚS nelze předem stanovit veřejný zájem v konkrétní věci, ale musí být zjišťován až v průběhu správního řízení.

Naplnění podmínky, zda jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem na ochranu přírody a krajiny, je tedy nutné zkoumat v každém případě rozhodování s ohledem na specifičnost daného řízení. Nelze zevšeobecnit, které zájmy společnosti jsou už důvodem pro udělení výjimky, a které nikoliv.¹⁴⁰ Žadatelé o výjimku se snaží prezentovat jiný veřejný zájem, který je schopný konkurovat ochraně přírody. Velmi často argumentují podporou rekreačního sportu, obecně podporou zdravého pohybu či poznáváním prostředí ZCHÚ. Orgány ochrany přírody pak musí zvážit, zda se jedná o obecný veřejný zájem nebo pouze o kolektivní zájem užší skupiny sportovců.¹⁴¹

Orgány ochrany přírody posuzují jednotlivé žádosti individuálně a využívají k tomu správní uvážení. Sládeček vymezuje správní uvážení jako „*zákonem umožněný postup, kdy vykonavatel veřejné správy na základě zhodnocení skutkového a právního stavu věci samostatně vybírá jednu ze dvou či více alternativ rozhodnutí.*“¹⁴² Je důležité, aby orgány ochrany přírody nejednaly svévolně a vyvarovaly se překvapivému přístupu v typově shodných věcech. Zásada legitimního očekávání je jednou ze základních zásad, jíž se musí orgány veřejné správy řídit v rámci své činnosti.¹⁴³ Otázkou legitimního očekávání se mnohokrát zabýval ÚS. Příkladem je nálezu ÚS ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. III. ÚS 2822/07, ve kterém zdůraznil, že „*ke znakům právního státu neoddělitelně patří hodnota právní jistoty a z ní vyplývající princip*

¹³⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 28. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS. 24/04 – za VI.

¹⁴⁰ HAVELKOVÁ, Svatava. Veřejný zájem. *Ochrana přírody*, 2008, č. 3. [online]. casopis.ochranaprirody.cz, 24. června 2008 [cit. 7. února 2008]. Dostupné na <<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/pravo-v-ochrane-prirody/verejny-zajem/>>.

¹⁴¹ Vyřízení žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí ze dne 20. října 2016, zn. NPS 08147/2016 (NP Šumava).

¹⁴² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 151.

¹⁴³ Rozsudek nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2016, č. j. 3 Afs 226/2015 – 51.

*ochrany důvěry občanů v právo Ochrana jednání učiněného v důvěře v právo pak předpokládá, že právnická nebo fyzická osoba jedná v důvěře nejen v text relevantního právního předpisu, ale zejména též v důvěře v trvajícím pokračování výklad takového předpisu orgány veřejné moci, včetně (zde) konstantní správní praxe správních úřadů a výkladu práva podávaného správními soudy.*¹⁴⁴

V případě, že se správní orgány odchýlí od ustálené praxe, je zapotřebí toto rozhodnutí řádně odůvodnit.

Je významné, především z hlediska přezkumu ve správním soudnictví, rozlišovat neurčité právní pojmy a správní uvážení. Oba instituty se sice vyznačují určitou volností a potřebou určité úvahy. Nicméně v případě správního uvážení volí orgán ochrany přírody mezi více možnostmi, ale v případě neurčitého právního pojmu tento pojem interpretuje na základě zjištěného skutkového stavu.¹⁴⁵

K otázce přezkumu správního uvážení a neurčitých právních pojmů se vyjádřil NSS ve svém rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27 tak, že „na rozdíl od omezeného soudního přezkumu správního uvážení (§ 78 odst. 1 druhá věta s. ř. s.) jsou výklad neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav v souladu s § 75 s. ř. s. plně a meritorně přezkoumatelné soudem. Zruší-li soud rozhodnutí správního orgánu, nebo vysloví-li jeho nicotnost, je v dalším řízení správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výkladem neurčitého právního pojmu, jak jej provedl soud, i jeho posouzením, zda skutkové okolnosti případu tento pojem naplňují, či nikoliv.“¹⁴⁶

Velmi často se stává, že žadatelem uvedený veřejný zájem neobstojí nebo v některých případech není ani zmiňován. V takových případech je akce většinou povolována proto, že činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany. Příkladem je Běh zlaté stezky na území NP Šumava. Závod byl povolen z důvodu, že se konal v období, které není kritické pro zvláště chráněné organismy a probíhal na zpevněných komunikacích.¹⁴⁷

3.5 Právní úprava v zákoně č. 289/1995 Sb., o lesích

Dalším důležitým zákonem pro pořádání sportovních akcí v ZCHÚ je zákon č. 289/1998 Sb., o lesích. Velká část běžeckých i cyklistických závodů je pořádána na území lesů nebo lesních porostů, které se nacházejí ve zvláště chráněných územích. Známymi příklady

¹⁴⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. III. ÚS 2822/07.

¹⁴⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s. 154.

¹⁴⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. ledna 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27.

¹⁴⁷ Vyřízení žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí ze dne 20. října 2016, zn. NPS 08147/2016 (NP Šumava).

těchto závodů jsou zejména běžecký závod „Rock point“ – horská výzva, kterým se zabývám v následující kapitole, a cyklistické závody Krakonošův cyklomaraton nebo MTB Krkonošská 70.

Lesem se dle § 2 písm. a) lesního zákona rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa.¹⁴⁸ Lesními porosty jsou stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkci lesa.¹⁴⁹ Pozemky určené k plnění funkcí lesa lze členit do dvou podkategorií. První z nich tvoří tzv. „lesní pozemky“ (např. pozemky s lesními porosty, lesní průseky nebo nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 metry). Druhou kategorií představují tzv. „jiné pozemky“ (např. zpevněné lesní cesty, ostatní plochy nebo lesní pastviny).¹⁵⁰

Lesy představují jednu z nejvýznamnějších složek životního prostředí. Jako významné krajinné prvky plní celou řadu funkcí.¹⁵¹ Rozlišujeme dvě základní kategorie funkcí – produkční a mimoprodukční. Důležitou funkcí pro pořádání sportovních akcí je funkce zdravotně rekreační. Prostřednictvím této funkce dochází k pozitivnímu působení lesů na zdraví lidí.¹⁵²

Podle převažujících funkcí členíme lesy na tři základní kategorie – ochranné (např. na mimořádně nepříznivých stanovištích – sutě, strže, lesy v klečovém lesním vegetačním stupni), lesy zvláštního určení a lesy hospodářské. Na území ZCHÚ převažují lesy zvláštního určení.¹⁵³

Do kategorie lesů zvláštního určení patří veškeré lesy na území KRNAPu, kde je zvýšený zájem na plnění mimoprodukčních funkcí. Z hlediska přirozenosti rozeznáváme v Krkonoších tyto kategorie lesů: lesy původní, přírodní, přírodě blízké, kulturní a nepůvodní lesy.¹⁵⁴

3.5.1 Zákazy a omezení podle § 20 lesního zákona

Pokud má trasa organizované nebo hromadné sportovní akce vést lesem, je nutné splnit oznamovací povinnost. V těchto případech dochází ke střetu rekreačně-sportovní funkce s funkcí prevence možností vzniku újem na lesním prostředí. Organizované nebo hromadné

¹⁴⁸ Ustanovení § 2 písm. a) lesního zákona.

¹⁴⁹ Ustanovení § 2 písm. c) lesního zákona.

¹⁵⁰ PRŮCHOVÁ, Ivana. Ochrana lesa. In JANČÁŘOVÁ, Ilona a kolektiv. *Právo životního prostředí – zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, s. 195.

¹⁵¹ Ustanovení § 3 písm. b) ZOPK.

¹⁵² PRŮCHOVÁ, Ivana. Ochrana lesa. In JANČÁŘOVÁ, Ilona a kolektiv. *Právo životního prostředí – zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, s. 190.

¹⁵³ Tamtéž, s. 196.

¹⁵⁴ *Charakter současných lesů* [online]. krap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/charakter-soucasnych-lesu/>>.

sportovní akce nejsou zakázány, ale jejich konání musí být oznámeno.¹⁵⁵ Tato úprava se liší od úpravy v rámci ZOPK, kde platí zákazy na území NP v ochranných pásmech NP a v 1. a 2. zóně CHKO. Z těchto zákazů jsou pak povolovány výjimky orgánem ochrany přírody.

Pořadatel je povinen svůj záměr oznámit orgánu státní správy lesů. Pravomocným orgánem státní správy lesů je obecní úřad obce s rozšířenou působností.¹⁵⁶ Oznámení musí splňovat náležitosti stanovené v § 20 odst. 5 lesního zákona. V oznámení, které musí být orgánu státní správy lesů předloženo nejméně 30 dnů předem, musí pořadatel: uvést místo a termín konání akce, předpokládaný počet účastníků a způsob zajištění. Pořadatel je dále povinen doložit souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky.¹⁵⁷ O doplňujících podmínkách je orgán státní správy nucen rozhodovat ve správním řízení. Z tohoto hlediska se lhůta 15 dnů jeví jako nedostatečná pro zhodnocení všech okolností a vydání rozhodnutí.¹⁵⁸

Ze zakázaných činností v § 20 odst. 1 lesního zákona je důležité v rámci závodů vnímat zákaz jezdit a stát s motorovými vozidly v lesích a jezdit na kole mimo lesní cesty a vyznačené trasy.¹⁵⁹ Lesní cesty jsou považovány za účelovou komunikaci, neboť se jedná o pozemní komunikace, jejímž účelem je obhospodařování lesních pozemků.¹⁶⁰ Samotný lesní zákon neobsahuje definici lesní cesty. Často je možné zaměnit lesní cestu za přibližovací linku, kterou bylo odváženo vytěžené dřevo. Tato linka by neměla sloužit k dopravě jakýmkoliv dopravním prostředkem. Skutečnost, zda se jedná o lesní cestu, si může pořadatel ověřit u vlastníka lesa.¹⁶¹

Stejně jako u zákazů v ZOPK nejsou ani tyto zákazy absolutní a lze z nich udělit výjimku. Oprávnění udělit výjimku je svěřeno vlastníkovu lesa. Zatímco u povolení výjimky orgánem ochrany přírody podle ZOPK je zpravidla ve formě správního rozhodnutí, v lesním zákoně povaha výjimky není stanovena. Na udělení výjimky nemá žadatel právní nárok. Prakticky se jedná o soukromoprávní dohodu mezi vlastníkem lesa a žadatelem. Zpravidla se tak děje v písemné formě a za úplatu.¹⁶² Jinak tomu bude v případě rozhodování o výjimce

¹⁵⁵ PRŮCHOVÁ, Ivana. Ochrana lesa. In JANČÁŘOVÁ, Ilona a kolektiv. *Právo životního prostředí – zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, s. 210.

¹⁵⁶ Ustanovení § 48 odst. 1 písm. g) lesního zákona.

¹⁵⁷ Ustanovení § 20 odst. 5 lesního zákona.

¹⁵⁸ DROBNÍK, Jaroslav, DVOŘÁK, Petr. *Lesní zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 60.

¹⁵⁹ Ustanovení § 20 odst. 1 písm. g), j) lesního zákona.

¹⁶⁰ DROBNÍK, Jaroslav, DVOŘÁK, Petr. *Lesní zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 56 – 57.

¹⁶¹ Tamtéž, s. 58.

¹⁶² DROBNÍK, Jaroslav, DVOŘÁK, Petr. *Lesní zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 59.

orgánem státní správy lesů. Pokud by výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, tak vydá orgán státní správy lesů rozhodnutí na návrh vlastníka.¹⁶³

Oznámení podléhá každá organizovaná nebo hromadná sportovní akce v lese. Pokud bude zároveň území lesa sloužit k vjezdu nebo stání motorových vozidel nebo jízdy na kole mimo vyznačené trasy a lesní cesty, bude nutné požadovat po vlastníkově lesa výjimku k těmto činnostem. Udělení výjimky nelze označovat za povolení k hromadné nebo organizované sportovní akci. Tato činnost podléhá pouze oznamovacímu procesu.¹⁶⁴

¹⁶³ Ustanovení § 20 odst. 4 lesního zákona.

¹⁶⁴ DROBNÍK, Jaroslav, DVORÁK, Petr. *Lesní zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 60 – 61.

4 Vybrané sportovní akce na území NP Krkonoše

Národní park Krkonoše je nejstarším národním parkem v České republice. Krkonošský národní park byl vyhlášen už v roce 1963 nařízením vlády č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku.¹⁶⁵ Krkonoše jsou zároveň nevyšším pohořím v České republice. S nejvyšším vrcholem Sněžkou se staly atraktivním cílem mnoha turistů a organizátorů, kteří usilují o vytvoření trasy právě s jejím přechodem. Historický původ, atraktivnost a především význam Sněžky, byly hlavními důvody pro zaměření této práce na NP Krkonoše. Největší třecí plochu mezi organizátory a orgány ochrany přírody představují závody s trasou procházející přes nejvyšší vrchol Krkonoš. S výrazným a mediálně známým odporem se setkali organizátoři běžeckého závodu Rock Point – Horská výzva. Z tohoto důvodu se na tuto akci ve své práci zaměřuji. Dalším příkladem sportovní akce, které věnuji pozornost, je dálkový pochod Krakonošova stovka.

4.1 Rock Point – Horská výzva

Závody Rock Point – Horská výzva tvoří sérii jednotlivě bodovaných závodů v horském běhu a trekingu. Startující se dělí do dvou základních kategorií, a to na jednotlivce nebo na dvojice. V roce 2018 se uskuteční šest dílů – v Beskydech, v Krušných horách, na Šumavě, v Jeseníkách, v Krkonoších a na Pálavě. Závodníci si mohou vybrat ze čtyř závodů podle velikosti trasy. Nejdelším závodem v rámci série Rock point je dlouhá trasa LONG v délce od 60 do 75 km. Časový limit na dokončení této trasy je 24 hodin. Maximální počet účastníků není stanoven, ale obvykle se pohybuje v desítkách až stovkách běžců¹⁶⁶ (v roce 2017 na trase LONG – 68 dvojic, na trase HALF – 117 jednotlivců a 60 dvojic).¹⁶⁷

Vzhledem k náročnosti a zajímavým trasám, které prochází pohořími České republiky, se stala Horská výzva mezi běžci velmi populární. Závod si buduje tradici od roku 2011, kdy se v letošním roce (2018) uskuteční již osmý ročník. Záměrem pořadatelů je každým rokem po dohodě s orgány ochrany přírody vytvořit co nejzajímavější trasu závodu. Dle slov hlavního organizátora seriálu Pavla Zitty je dlouhodobým cílem vést sportovní „podnik“ v Krkonoších přes Sněžku. Zde se nejvíce střetávají zájmy organizátorů na výkonu sportovní činnosti s postojem Správy NP na ochraně přírody. K největšímu střetu došlo v roce 2014,

¹⁶⁵ Nařízení vlády č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku (s platností od 10. 6. 1963, zrušeného ke dni 10. 5. 1991).

¹⁶⁶ Top race agency, z.s. *Pravidla: Rock Point – Horská výzva 2018* [online]. horskavyzva.cz, 1. listopadu 2017 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/pravidla>>.

¹⁶⁷ *Výsledky 2017* [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.

ve kterém byla zamítnuta žádost pořadatele Horské výzvy vést závěrečnou etapu seriálu přes vrchol Sněžky.¹⁶⁸

Organizátoři chtěli nabídnout účastníkům závodu něco neobvyklého a speciálního v podobě největšího symbolu Krkonoš, Sněžky. Podle veřejně dostupného vyjádření Správy KRNAPu byla žádost o povolení výjimky ze zákazů pořádání hromadné sportovní akce podle § 16 odst. 1 písm. e) ZOPK (v původním znění)¹⁶⁹ podána dne 23. dubna 2014 a rozhodnutí bylo vydáno dne 4. června 2014.¹⁷⁰ Správa KRNAPu ve svém rozhodnutí nepovolila trasu vedenou přes Sněžku a organizátoři byli nuceni s ohledem na ochranu přírody učinit změny. K neplánované změně trasy se vyjádřil Pavel Zitta: „*trend je takový, že se KRNAP snaží vytěšňovat hromadné akce z první zóny. Letos údajně naposledy jde přes Sněžku hned několik známých podniků, které se už za rok vrcholu také vyhnou....*“¹⁷¹

Na poslední chvíli došlo k minimálním změnám trasy, která prakticky zůstala stejná. Jediným rozdílem bylo vynechání vrcholu Sněžky. Jelikož byla právě Sněžka prezentována jako největší lákadlo závodu, vzbudila tato změna v řadách organizátorů a především závodníků velké rozčarování.¹⁷² Ke změně propozic v krátké době před závodem Pavel Zitta uvedl: „*Díky tomu, že jsme stále měli více než dva měsíce na přípravu, vedli jsme další jednání a hledali možnosti a všechny dostupné prostředky, abychom rozhodnutí zvrátili. Měli jsme signály, že by se nám to mohlo povést, a tak jsme prakticky do poslední chvíle bojovali, ale nakonec marně.*“¹⁷³ Naději organizátorů pravděpodobně zvyšovala i skutečnost, že první dva ročníky přes Sněžku vedly.

Organizátorům nejvíce vadí rozdílné přístupy Správy NP k podobným závodům, které se na území národního parku konají. Příkladem je horský dálkový pochod Krakonošova stovka. Podle vyjádření tiskového mluvčího Správy KRNAPu Radka Drahného je jedním z rozhodujících kritérií pro posouzení žádosti tradice závodu a přístup organizátorů k ochraně

¹⁶⁸ MUDROVÁ, Jana. *Účastníci Horské výzvy musí změnit plány. Na vrchol Sněžky je nepustí* [online]. krkonosky.denik.cz, 2. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/ucastnici-horske-vyzvy-musi-zmenit-plany-na-vrchol-snezky-je-nepusti-20140802.html>.

¹⁶⁹ Ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 123/2017 Sb. účinném ke dni 1. června 2017.

¹⁷⁰ MUDROVÁ, Jana. *Účastníci Horské výzvy musí změnit plány. Na vrchol Sněžky je nepustí. Vyjádření Správy Krkonošského národního parku ke zmíněnému zákazu* [online]. krkonosky.denik.cz, 2. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/ucastnici-horske-vyzvy-musi-zmenit-plany-na-vrchol-snezky-je-nepusti-20140802.html>.

¹⁷¹ Tamtéž.

¹⁷² Tamtéž.

¹⁷³ PÁTEK, Patrik. *Závěr Horské výzvy v Krkonoších provází rozčarování* [online]. zpravodajstvi.sumpersko.net, 13. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://zpravodajstvi.sumpersko.net/BEH-Zaver-Horske-vyzvy-v-Krkonosich-provazi-rozcarovani-6137/clanek/Beh>>.

přírody. Na základě zkušeností s organizátory, jejich chováním vůči přírodě, zajištění pořadatelské služby a počtu účastníků rozhodují pak o žádostech.¹⁷⁴ K podmínce tradice závodů se za organizátory Horské výzvy vyjádřil Pavel Zitta: „Trošku nás mrzí dvojí metr správy. Na jednu stranu říkají, že přihlíží k tradici, ale pak vám ji ani neumožní budovat. Každý významný podnik si svoji pozici musel postupně vydobýt. V Alpách si třeba váží velkého závodu Ultra-Trail du Mont Blanc, který startuje z masivu nejvyšší evropské hory, a na nevoli se tam nenaráží, vždyť to podporuje místní ekonomiku a cestovní ruch.“¹⁷⁵ V tomto se musím ztotožnit s výše uvedeným názorem. V případě, že je jednou z podmínek tradice závodu, jakým způsobem může být splněna, když není umožněno její budování?

Odlišné přístupy orgánů ochrany přírody organizátoři spatřují také v porovnání s ostatními závody seriálu, kde se Horská výzva koná. Například povolovací režim v Krušných horách zhodnotil Pavel Zitta tak, že zde byla organizace bez problémů a s orgány ochrany přírody „...se snažili vyjít vstříc, hledali jsme možnosti, vzájemně jsme si naslouchali, jednali spolu jako rovný s rovným. Všechna povolení tak byla otázkou jen několika dnů. Vždyť naším záměrem rozhodně není jakkoli ublížit přírodě, ale ukázat krásy horských zákoutí a naopak učit lidi se v horách chovat.“¹⁷⁶

Snahu o ochranu přírody a osvětu v této oblasti potvrzuje spolupráce pořadatelů se sdružením Progressum na projektu Green Way. Cílem projektu Green Way je v rámci závodů seriálu Horská výzva upozornit návštěvníky a účastníky závodů na problematiku znečišťování přírody. Hlavním úkolem na každém ze závodů Horské výzvy je vytvořit tým dobrovolníků, kteří budou na problematických místech (např.: odpočinková místa nebo hlavní trasy) sbírat odpadky.¹⁷⁷

Ke zmíněnému zákazu vést trasu hromadného běžeckého závodu přes Sněžku se vyjádřil tiskový mluvčí Správy KRNAPu Radek Drahný, který ve svém prohlášení zdůraznil princip ochrany přírody: „Správa KRNAP opravdu nepovolila závod několika set účastníků v části toho nejceněnějšího, co na území Krkonoš chráníme – v alpském pásmu a arko-alpské tundře. První zóna národního parku není žádnou novinkou a omezení, která jsou pro pořádání

¹⁷⁴ PLECHÁČ, Tomáš. *Sněžka není stadion, zakázali krkonošští ochranáři výstup vytrvalcům* [online]. hradeck.idnes.cz, 9. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://hradec.idnes.cz/zavod-horska-vyzva-nesmi-na-snezku-du1-/hradec-zpravy.aspx?c=A140808_152425_hradec-zpravy_kvi>.

¹⁷⁵ PÁTEK, Patrik. *Závěr Horské výzvy v Krkonoších provází rozčarování* [online]. zpravodajstvi.sumpersko.net, 13. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://zpravodajstvi.sumpersko.net/BEH-Zaver-Horske-vyzvy-v-Krkonosich-provazi-rozcarovani-6137/clanek/Beh>>.

¹⁷⁶ Tamtéž.

¹⁷⁷ *Projekty – Green Way* [online]. progressum.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://progressum.cz/projekty/green-way/>>.

hromadných akcí v tomto území platná, jsou léta známá – novinkou není tedy ani to, že jádrové území národního parku není a nemá být sportovištěm pro hromadné sportovní akce.“¹⁷⁸

Určitě je na místě souhlasit s tvrzením pana Drahného, že první zóna národního parku má požívat vysoké ochrany a nemá být sportovištěm. Národní parky jsou územím s velkým množstvím chráněných rostlin a živočichů, které je nutné chránit. Na druhou stranu, pokud organizátor podá žádost o povolení výjimky, uvede předpokládaný počet účastníků, zajištění pořadatelů během závodu, uvede záruku v podobě úklidu trati a okolních míst, splní podmínky stanovené správou NP a propaguje osvětu na ochranu přírody v podobě konkrétního projektu, měl by dostat příležitost k uspořádání závodu i v první zóně národního parku.

V pozitivěch, která přináší sportovní aktivity ve zvláště chráněných územích, se ztotožňuji s názorem Davida Kohouta. Zejména, „*že pořádání sportovních akcí je aktivitou, na níž by stát a jeho orgány měl mít zájem, protože vedle přímého užitku, který může mít pro aktivně sportující lidi, s sebou přináší i další pozitiva jako popularizaci pohybu v přírodě a zdravého životního stylu, zviditelnění některých přírodních lokalit a s tím spojený rozvoj turismu či přínos pro místní poskytovatele služeb i občany.*“¹⁷⁹ Tyto zájmy musí být citlivě posuzovány se zájmem na ochranu přírody. Jelikož na povolení výjimky není právní nárok¹⁸⁰, je rozhodnutí závislé na správním uvážení orgánu ochrany přírody. Pomocným kritériem je již zmiňovaný výčet poměrně přísných podmínek na internetových stránkách KRNAPu.¹⁸¹ Uvedené podmínky prakticky vylučují pořádání závodů v 1. zóně NP.

Pro větší transparentnost povoloovacího procesu o udělení výjimek podle ZOPK by bylo vhodné vytvořit, již jednou zmiňovaný ucelený dokument podmínek. Jednotlivým podmínkám můžou být přiřazovány body, které se pak promítnou na předem stanovené stupnici. Pokud by organizátor splňoval stanovený počet bodů, získal by povolení výjimky k pořádání sportovní akce. Tento systém by mohl přispět k lepší předvídatelnosti vydávání rozhodnutí a zajištění rovnosti příležitostí mezi žadateli.

¹⁷⁸ MUDROVÁ, Jana. Účastníci Horské výzvy musí změnit plány. Na vrchol Sněžky je nepustí. Vyjádření Správy Krkonošského národního parku ke zmíněnému zákazu [online]. krkonosky.denik.cz, 2. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/ucastnici-horske-vyzvy-musi-zmenit-plany-na-vrchol-snezky-je-nepusti-20140802.html>.

¹⁷⁹ KOHOUT, David. Ochrana přírody a sport. Acta Universitatis Carolinae Iuridica, 2015, č. 2, s. 133.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 132.

¹⁸¹ Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. knap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.knap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

4.1.1 Horská výzva 2017 - Krkonoše

S ohledem na nedostatek veřejně dostupných informací a literatury k povolovacímu procesu pořádání hromadných sportovních akcí v ZCHÚ jsem kontaktoval organizátory Horské výzvy a Správu NP Krkonoše. Na základě e-mailové komunikace a žádosti o poskytnutí informací se mi podařilo získat potřebné poznatky.

Závod Horské výzvy se v roce 2017 konal ve dnech 22. – 23. září. Na trase LONG se ho zúčastnilo celkem 82 týmů, z toho 69 dvojic a 13 jednotlivců se psem. Závod dokončilo 69 týmů, 59 dvojic a 10 jednotlivců se psem.¹⁸² Trasa závodu o celkové délce 66, 7 km začínala a končila v Pecí pod Sněžkou (viz. Příloha č. 3). Pořadatelem akce byl, jako každým rokem, spolek Top race agency, z.s. v zastoupení Pavlem Zittou. Ten podal dne 9. srpna 2017 žádost o povolení sportovní akce – 5. závodu Rock Point – Horská výzva 2017. Žádost byla podána po předchozí osobní a telefonické komunikaci se Správou NP. Podle slov organizátorů je běžnou praxí se předem domluvit na plánované trase přímo se Správou NP, aby pak nemusela být měněna. Součástí žádosti byla také žádost o povolení vjezdu v době příprav, konání akce a následně úklidových prací (v termínu od 20. do 25. září) pro osobní a užitkové automobily (3 automobily pro občerstvovací stanice) a 1 svozový vůz. Akce byla v žádosti popsána jako sportovní akce v horském terénu s hromadným startem, konaná pouze po vyznačených turistických a lesních cestách.¹⁸³

Správa KRNAPu rozhodla dne 23. srpna 2017 o udělení výjimek a vyhověla tak žádosti (viz. příloha č. 3). Správa KRNAPu udělila podle § 43 odst. 1 ZOPK výjimku ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 2 písm. q) ZOPK, tedy zákazu pořádat nebo organizovat na území NP mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí sportovní akce. Dále byla udělena výjimka ze zákazu dle § 16 odst. 2 písm. l) ZOPK k vjezdu a setrvání motorových vozidel na území NP. Jelikož trasa závodu prochází i ochranným pásmem NP, vydala Správa KRNAPu souhlas dle § 37 odst. 3 písm. d) ZOPK k pořádání hromadné sportovní akce. Součástí rozhodnutí bylo i vymezení podmínek, za kterých se výjimka a souhlas udělují (viz. příloha č. 3).¹⁸⁴

Jelikož trasa prochází částečně i na polské straně Krkonošského národního parku (území za Labskou boudou, viz. příloha 3), potřebují pořadatelé souhlas i Karkonoskeho Parku

¹⁸² *Výsledky 2017* [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.

¹⁸³ Žádost o povolení sportovní akce – 5. závod seriálu Rock Point – Horská výzva 2017 ze dne 9. srpna 2017.

¹⁸⁴ Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP ze dne 23. srpna 2017, sp. zn. KRNAP 07111/2017.

Narodowego. Podle čl. 15 odst. 1 bod 27. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, je nutné k organizování sportovní akce na území NP získat souhlas ředitele NP.¹⁸⁵

I přesto, že trasa v roce 2017 přes Sněžku nevedla, pořadatelé doufají, že se jim v budoucnu podaří najít s orgány ochrany přírody kompromis a na Sněžku se podívají.

4.2 Krakonošova stovka

Krakonošova stovka je tradiční dálkový pochod na 100 km, který vede územím KRNPu. První pochod se uskutečnil již v roce 1966. Postupem času k tradičnímu pochodu přibyl i běžecký závod (Krakonošova pětadvacítká) a cyklistické závody, tzv. Krakonošovy jízdy. V současné době jsou pro rok 2018 plánovány 4 pěší trasy (100, 55, 25 a 10 km), 4 Krakonošovy jízdy (130, 100, 80 a 35 km) a Krakonošova pětadvacítká. Nejprestižnějším a nejvíce lákavým je nejdelší pochod Krakonošova stovka, která do loňského roku vedla i přes nejvyšší vrchol Krkonoš, Sněžku. Časový limit na dokončení této trasy je 24 hodin.¹⁸⁶ Pro rok 2018 je kapacita pochodu omezena na 500 účastníků.¹⁸⁷

4.2.1 Krakonošova stovka 2017

Pochod a závod Krakonošovy stovky se v roce 2017 konal ve dnech 16. až 17. června. Tohoto ročníku se celkově zúčastnilo na 751 startujících. Jako každým rokem, největší zájem byl o nejdelší pochod na 100 km se 426 účastníky (z toho 79 trasu nedokončilo).¹⁸⁸ Trasa nejdelšího závodu na 100 km začínala i končila ve Vrchlabí (viz. Příloha č. 4). Pořadatelem závodu byl Dům dětí a mládeže Pelíšek, který také podal dne 19. ledna 2017 žádost o povolení k pořádání 51. ročníku pochodu Krakonošova stovka. Součástí žádosti byla i žádost o spolupráci při zajištění kontrolního stanoviště s občerstvením v Domku Myslivsky na území Polska. Pořadatel vymezil jednotlivé trasy a přisoudil jim závodní, respektive nezávodní charakter. Z důvodu zajištění dopravy, časomíry a občerstvení žádal pořadatel také o povolení k vjezdu celkem 6 motorových vozidel na kontrolní stanoviště s občerstvením.¹⁸⁹

Správa KRNPu obdržela výše uvedenou žádost dne 20. ledna 2017 a zahájila správní řízení. Jak plyne z odůvodnění rozhodnutí, Krakonošova stovka byla označena jako sportovně

¹⁸⁵ Čl. 15 odst. 1 bod 27. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

¹⁸⁶ *O Krakonošově stovce* [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

¹⁸⁷ *Novinky Krakonošovy stovky* [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/>>.

¹⁸⁸ *O Krakonošově stovce* [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

¹⁸⁹ Žádost DDM Pelíšek k pořádání 51. ročníku Krakonošovy stovky ze dne 19. ledna 2017.

turistická akce s dlouholetou tradicí. S ohledem na dobré zkušenosti s pořadateli z předešlých let, nezávodním charakterem většiny tras a omezeným počtem účastníků Správa KRNAPu dospěla k závěru, že akce nebude mít žádný negativní dopad na přírodní prostředí. Z tohoto důvodu byly povoleny trasy procházející 1. zónou NP i s přechodem přes Sněžku. Žádost byla posouzena i s ohledem na vyhlášenou Evropsky významnou lokalitu Krkonoše a Ptačí oblast Krkonoše dle § 45g ZOPK.¹⁹⁰

Správa KRNAPu dne 28. března 2017 vydala rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazu dle § 16 odst. 1 písm e) ZOPK (před novelou z června 2017), tj. ze zákazu pořádat a organizovat hromadné sportovní akce mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody (viz. příloha č. 4). Dále udělila výjimku ze zákazu vjíždět a setrvávat motorovými vozidly na území KRNAPu dle § 16 odst. 1 písm. d) ZOPK (před novelou). Stejně jako u Horské výzvy i zde byly stanoveny podmínky pro udělení výjimky (viz. příloha č. 4).

Trasa Krakonošovy stovky vedla částečně polským územím Karkonoskeho Parku Narodowego. Z tohoto důvodu potřebovali pořadatelé také souhlas ředitele NP v souladu s čl. 15 odst. 1 bod 27. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.¹⁹¹ Souhlas správou národních parků je i jednou z podmínek pro snadnější získání povolení k pořádání sportovní akce, pokud trasa prochází územím obou národních parků.¹⁹²

I přesto, že je většina tras pořadatelem označena jako nezávodní, je na místě považovat také dálkové pochody za organizované sportovní akce. Účastníci musí zvládnout velké množství kilometrů. Rozvíjí tak fyzickou kondici a snaží se dosáhnout co nejlepšího výkonu. Jednotlivé časy jsou zaznamenávány do výsledkové listiny, což umocňuje charakter spíše závodní sportovní akce. Důvodem výběru Krakonošovy stovky, jako příkladu sportovní akce, je srovnání s Horskou výzvou. Oba závody prochází územím KRNAPu, ale přechod Sněžky byl umožněn pouze organizátorům Krakonošovy stovky. Rozhodnutí o povolení výjimky vychází z individuálnosti každé žádosti a je založeno na správním uvážení rozhodujícího orgánu ochrany přírody. Podle vyjádření pana Drahného, tiskového mluvčího Správy KRNAPu, se posuzuje zejména to, „*jak je závod organizován, jaká je trasa, kolik je účastníků*

¹⁹⁰ Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017.

¹⁹¹ Čl. 15 odst. 1 bod 27. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

¹⁹² Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. krap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

*a jak je zajištěna pořadatelská služba. V neposlední řadě do toho vstupují naše zkušenosti s organizátory a jejich seriózností z minulosti“.*¹⁹³

Oba závody jsou zajištěny pořadateli, kteří s dostatečným předstihem informují účastníky prostřednictvím propozic k závodům. Horská výzva je zajištěna občerstvovacími stanicemi a svozovým vozem. Občerstvovací stanice jsou také připraveny pro Krakonošovu stovku. Trasy obou závodů vedou NP, některé části i 1. zónou. Hlavním rozdílem je trasa Krakonošovy stovky s přechodem přes Sněžku. Naopak pořadatelům Horské výzvy přechod Sněžky nebyl povolen s argumentem, že jádrové území NP není sportovištěm pro hromadné sportovní akce. Pro porovnání: závodu Horské výzvy se v roce 2014 zúčastnilo 211 dvojic a 15 jednotlivců se psem.¹⁹⁴ Dálkový pochod Krakonošova stovka přilákal 444 startujících.¹⁹⁵ Počet účastníků byl na obou závodech téměř totožný (na Krakonošově stovce bylo o 7 startujících více). Z toho vyplývá, že počet účastníků pravděpodobně není rozhodujícím kritériem pro posouzení „hromadnosti“ závodu a následné povolení akce.

Pořadatelům Horské výzvy bylo v roce 2014 znemožněno vést trasu přes vrchol Sněžky, ale Krakonošova stovka o srovnatelném počtu účastníků povolení získala. U Krakonošovy stovky, dle slov Správy KRNAPu, je zcela zamezen negativní dopad na přírodní prostředí.¹⁹⁶ Horská výzva takovým rizikem s největší pravděpodobností disponuje a povolení nezískala. V současné době počet účastníků Krakonošovy stovky výrazně převyšuje počet startujících na Horské výzvě (v roce 2017 na Horské výzvě 148¹⁹⁷, na Krakonošově stovce 426¹⁹⁸). Zatímco u Krakonošovy stovky je stanoven limit účastníků, u Horské výzvy takové omezení chybí. Správa KRNAPu musí tedy při vydání rozhodnutí vycházet pouze z předpokládaného počtu stanoveným pořadatelem a ze zkušeností z let minulých. Ke zvýšení šance na povolení závodu vést trasu s přechodem přes Sněžku by mohlo pomoci stanovení limitu účastníků, který nesmí být překročen.

¹⁹³PLECHÁČ, Tomáš. *Sněžka není stadion, zakázali krkonošští ochranáři výstup vytrvalcům* [online]. hrdec.idnes.cz, 9. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://hrdec.idnes.cz/zavod-horska-vyzva-nesmi-na-snezku-du1-/hrdec-zpravy.aspx?c=A140808_152425_hrdec-zpravy_kvi>.

¹⁹⁴Výsledky 2017 [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.

¹⁹⁵O Krakonošově stovce [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

¹⁹⁶Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017.

¹⁹⁷Výsledky 2017 [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.

¹⁹⁸O Krakonošově stovce [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

Rozhodujícím kritériem pro správné uvážení orgánů ochrany přírody je nahlížení na tradici a s tím související zkušenosti s pořadatelem akce. Zatímco Krakonošova stovka je tradiční podnik (v roce 2018 se uskuteční již 52. ročník), Horská výzva je se svým 8. ročníkem poměrně novým závodem. Jak vyplývá z rozhodnutí Správy KRNAPu ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017, nebyly po ukončení předešlých ročníků Krakonošovy stovky zaznamenány žádné výraznější negativní dopady na chráněné zájmy přírody (viz. příloha č. 4).¹⁹⁹

Horská výzva si svou tradici zatím buduje. K zajištění ochrany přírody spolupracuje na již zmiňovaném projektu Green Way. Pořadatelé se snaží šetrným způsobem označovat tratě. Součástí Horské výzvy je i nesoutěžní pochod s Mixitkou. Význam tohoto pochodu spočívá ve finančním příspěvku ze startovného na jedno handicapované dítě z regionu.²⁰⁰

I přes snahu organizátorů Horské výzvy se zatím nepodařilo přesvědčit orgány ochrany přírody, že svou činností neškodí přírodě, a tak přechod Sněžky stále není povolen. Situace pro organizátory není optimistická ani do budoucna, kdy v roce 2018 nebude přechod Sněžky součástí ani tradiční Krakonošovy stovky.

S ohledem na stanovené podmínky pro organizátory sportovních akcí (viz. příloha č. 1) se zdá, že je tendence spíše omezovat hromadné sportovní akce v NP, než umožnit výkon sportovní činnosti v těchto oblastech.

¹⁹⁹ O Krakonošově stovce [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

²⁰⁰ *Pochodem s Mixitkou pomáháme handicapovaným dětem! Pomozte i VY!* [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.<http://www.horskavyzva.cz/pomahame>>.

Závěr

Předmětem diplomové práce byla analýza právní regulace „hromadných sportovních akcí“ ve velkoplošných ZCHÚ. Cílem práce bylo především zjistit, co se rozumí pod pojmem „hromadná sportovní akce“ a podat ucelený přehled podmínek, za kterých je možné tuto akci uspořádat. Při vymezení výzkumných otázek jsem se domníval, že po jejich zodpovězení budu schopen říci, jaké všechny podmínky musí být ze strany organizátora splněny. Jelikož je každá sportovní akce specifická, nelze podat přehled podmínek, které by se vztahovaly na všechny sportovní akce. Z pohledu místního určení jsem se zaměřil na organizování sportovních akcí v Krkonošském národním parku.

První výzkumná otázka se vztahuje k vymezení pojmu „hromadné sportovní akce“. Právní úprava hromadných sportovních akcí je zakotvena v ZOPK a lesním zákoně. Ačkoliv zmíněné zákony obsahují právní regulaci v ZCHÚ, nenajdeme v nich, ani v žádném jiném právním předpisu, legální definici. S ohledem na absenci právní úpravy se výkladem tohoto neurčitěho právního pojmu zabývají orgány ochrany přírody v rámci rozhodování o povolení výjimek dle § 43 ZOPK. Přezkumná činnost je pak svěřena správním soudům.

Samotný pojem „hromadné sportovní akce“ však nebyl doposud předmětem posuzování ze strany soudů. Nicméně lze na něj vztáhnout závěry NSS ve vztahu k obecné hromadné veřejné akci, kdy se jedná o akci, která je přístupná široké veřejnosti a účastní se jí větší počet osob.

Určité pomocné vodítko k vymezení hromadnosti poskytuje Správa KRNAPu, kdy chápe hromadnost jako opak individuálnosti. Uvedená definice nám ovšem nedává příliš jasný pohled na chápání hromadné sportovní akce, ale spíše výklad neurčitěho právního pojmu dalším neurčitým právním pojmem. K hromadnosti dále dodává, že ji vždy nelze chápat stejně jako velké množství účastníků. Tento závěr tedy nekoliduje s výše uvedeným výkladem NSS, kde je naopak počet účastníků stěžejním prvkem hromadnosti.

Výše uvedená kritéria jsou základním vodítkem pro posouzení, zda už se jedná o hromadnou sportovní akci či nikoliv, ale vždy je nutné přihlédnout ke specifikům konkrétního případu. Při výkladu se musí vzít v potaz povaha konkrétního ZCHÚ, jednotlivé okolnosti sportovní akce, charakter a způsob organizace. Ačkoliv Správa KRNAPu nepovažuje za rozhodující počet účastníků, je jednou z podmínek pro povolení výjimky ze zákazů souhlas s předpokládaným počtem účastníků (viz příloha č. 1).

Z výše uvedeného vyplývá, že nelze přesně vymezit hromadnou sportovní akci z důvodu specifčnosti jednotlivých zón ZCHÚ a zvláštností jednotlivých sportovních akcí.

Předmětem druhé výzkumné otázky bylo zjistit, jaké podmínky musí být pro organizaci závodu splněny. V případě, že organizátor či pořadatel plánuje uskutečnit běžecký nebo cyklistický závod v NP nebo CHKO, musí zjistit, zda plánovaná činnost nepodléhá výjimce ze zákazu nebo souhlasu orgánu ochrany přírody. Základním předpokladem pro kladné rozhodnutí je včasná spolupráce s orgány ochrany přírody. Organizátoři nebo pořadatelé se musí snažit vymyslet trasu závodu tak, aby co nejméně zatěžovala přírodu a živočichy nebo rostliny vyskytující se na daném území.

Pro pořádání nebo organizování sportovní akce na území NP (mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí) platí následující podmínky:

- ✓ pro trasu mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, musí organizátor zažádat o udělení výjimky ze zákazu podle § 43 ZOPK,
- ✓ pokud se jedná o cyklistický závod, jehož trať je vedena mimo silnice, místní komunikace nebo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, je také nutná výjimka dle § 43 ZOPK,
- ✓ o výjimku je zapotřebí zažádat i pro vjezd a setrvání motorových vozidel, což je nejčastěji případ občerstvovacích vozů,
- ✓ jestliže trasa hromadné sportovní akce vede územím ochranného pásma NP mimo místa vyhrazená OOP a mimo zastavěná území obcí, je nutný souhlas orgánu ochrany přírody,
- ✓ pro trasu vedenou územím se zvláště chráněnými druhy živočichů nebo rostlin, potřebuje organizátor výjimku dle § 56 ZOPK,
- ✓ pokud prochází trasa lesem, musí organizátor splnit oznamovací povinnost podle § 20 odst. 5 lesního zákona vůči orgánu státní správy lesů,
- ✓ k výše uvedenému oznámení je nutné přiložit souhlas vlastníka lesa,
- ✓ v rámci pořádání cyklistického závodu musí organizátor získat výjimku od vlastníka lesa, pokud trasa vede mimo lesní cesty a vyznačené trasy podle § 20 odst. 1 lesního zákona (stejně potřebuje výjimku pro vjezd a setrvání vozidel).

Na rozdíl od NP nezačlenil zákonodárce pro území CHKO úpravu hromadných sportovních akcí, ani individuálních sportovních akcí. Pravděpodobně se počítá s úpravou v bližších ochranných podmínkách, které jsou upraveny ve zřizovacích aktech jednotlivých CHKO. I když základní ochranné podmínky neobsahují obecnou úpravu pro pořádání hromadných sportovních akcí, jsou zde zákazy, se kterými se musí organizátor vypořádat:

- ✓ pro cyklistický závod vedený územím I. nebo II. zóny mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, je nutné žádat o výjimku podle § 43 ZOPK,

- ✓ v případě vjezdu a setrvání vozidel nebo ochrany živočichů a rostlin je nutná výjimka, stejně jako u výše uvedených NP,
- ✓ pro trasu vedenou lesem platí stejné podmínky, co u NP.

O výjimkách dle § 43 ZOPK rozhoduje orgán ochrany přírody. Pro území NP je jím Správa NP a pro území CHKO Agentura. Orgán ochrany přírody v rámci správního uvážení rozhodne o povolení výjimky nebo o zamítnutí žádosti. V § 43 ZOPK jsou vymezeny 3 způsoby pro udělení výjimky. Pro kladné rozhodnutí musí organizátor prokázat jiný veřejný zájem, který bude převažovat nad ochranou přírody. Organizátoři často argumentují podporou rekreačního sportu, rozvojem turismu nebo podporou zdravého pohybu. Orgány ochrany přírody pak v rámci správního uvážení nesmí rozhodovat svévolně, ale musí jednat v souladu se zásadou legitimního očekávání. V případě typově shodných nebo podobných sportovních akcí by neměly vznikat neodůvodněné rozdíly.

Další možností je prokázat, že sportovní akce bude přínosem pro ochranu přírody. Poslední možností je odůvodnit žádost tím, že předmětná činnost významně neovlivní zachování přírodních a krajinných hodnot ZCHÚ. Pokud podá žadatel více žádostí o povolení výjimky nebo udělení souhlasu, je orgán ochrany přírody oprávněn z důvodu rychlosti spojit žádosti do společného řízení.

V závěrečné kapitole jsem se zaměřil na konkrétní sportovní akce na území KRNAPu, a to Horskou výzvu a Krakonošovu stovku. Hlavním důvodem výběru těchto konkrétních sportovních akcí byl rozdílný přístup orgánů ochrany přírody. V roce 2014 nebyla pořadatelům Horské výzvy povolena trasa přes Sněžku s odůvodněním, že 1. zóna NP požívá vysoké míry ochrany a není sportovištěm. Naopak pořadatelům Krakonošovy stovky byl přechod Sněžky umožněn. Podle dostupných informací považují orgány ochrany přírody za rozhodující kritérium tradičnost akce a předchozí zkušenosti s pořadateli. Zatímco v letošním roce se bude konat 8. ročník Horské výzvy, u Krakonošovy stovky to bude již 52. Tradičnost akce je stanovena i v rámci veřejnosti dostupných podmínek (viz. příloha č. 1).

Myslím si, že tato podmínka je diskriminační vůči novým potencionálním zájemcům o pořádání sportovní akce. Pokud je vnímána jako jedno z rozhodujících kritérií, de facto to vylučuje možnost pořádání nových sportovních akcí na území KRNAPu. Význam a důležitost ochrany přírody a krajiny v ZCHÚ je nezpochybnitelný. Nicméně mám za to, že pokud organizátor podá žádost o povolení výjimky se všemi požadovanými náležitostmi, uvede předpokládaný počet účastníků, zajištění pořadatelů během závodu, uvede záruku v podobě úklidu trati a okolních míst a splní podmínky stanovené správou NP, měl by dostat příležitost sportovní akci uspořádat.

Pro předvídatelnost rozhodnutí o udělení výjimek podle ZOPK by bylo vhodné vytvořit ucelený dokument pro konkrétní NP a CHKO, ve kterém budou jednotlivé podmínky podrobně popsány. Blíže k tomu v podkapitolách 3.1 a 4.1.

Podle mého názoru představuje právní úprava poměrně velké množství podmínek, které musí organizátor reflektovat. Dále se mnohdy střetává s negativním postojem orgánů ochrany přírody. Situace pro pořádání sportovních akcí na území KRNAPu se nezdá býti moc příznivá ani do dalších let. Objevují se spíše tendence zamezit konání sportovních akcí a naopak více chránit přírodní bohatství ZCHÚ. Důkazem může být odstranění požadavku hromadnosti z § 16 odst. 2 písm. q) ZOPK, kde nově se zákaz vztahuje i na „nehromadné“ sportovní akce. V letošním roce nepovede přes vrchol Sněžky ani trasa Krakonošovy stovky z důvodu nepřiměřeného zatěžování.

Vrchol Sněžky je přetěžován každý den, kdy v letních měsících je cílem nemalého množství turistů. *Ad absurdum* by se dalo říci, že pokud Sněžku přetěžuje závod o několika stovkách účastníků, mělo by dojít k omezení pohybu i „obyčejným“ turistům.

Seznam podmínek uvedený v této práci je určitým minimálním standardem a doporučením pro organizátory. Každá sportovní akce a každé ZCHÚ mají určitá specifika. Z tohoto důvodu není možné vymezit podmínky, které budou platit pro všechny sportovní akce stejně. Organizace sportovní akce v ZCHÚ by měla být především založena na spolupráci orgánů ochrany přírody s organizátory. Za důležité považuji pochopení obou stran a snahu o zachování co největšího podílu z jejich prosazovaných zájmů.

Seznam použitých zdrojů

Monografie, komentáře, sborníky

DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. 629 s.

DIENSTBIER, Filip. *Nástroje ochrany životního prostředí – role práva: sborník z mezinárodní vědecké konference*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011. 209 s.

DROBNÍK, Jaroslav, DVOŘÁK, Petr. *Lesní zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 290 s.

DUDOVÁ, Jana a kol. *Právo životního prostředí - 2. díl*. 2. přepracované vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 379 s.

European Commission - Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture Special, *Eurobarometr 412 - Sport and physical activity report*, 2014. 78 s.

JANČÁŘOVÁ, Ilona, DUDOVÁ, Jana. *Ochrana přírody při rozvojových činnostech a jiné střety zájmů při využití územ: sborník z konference*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2017. 180 s.

JANČÁŘOVÁ, Ilona a kolektiv. *Právo životního prostředí – zvláštní část*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 621 s.

JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 950 s.

MADAR, Zdeněk a kol. *Slovník českého práva*. 2. díl. 2. rozšířené a podstatně přepracované vydání. Praha: Linde, 1999. 1781 s.

MIKO, Ladislav a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. 607 s.

PERIČ, Tomáš, TILINGER, Pavel. Tomáš. *Sborník referátů z národní konference Tělesná výchova a sport na přelomu století*. Praha: Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, 1997, roč. 62(2). 545 s.

PRŮCHOVÁ, Ivana a kol. *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 411 s.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 497 s.

SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 199 s.

STEJSKAL, Vojtěch. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 576 s.

Světová komise pro životní prostředí a rozvoj. *Naše společná budoucnost*. KORČÁK, Pavel - překlad z anglického originálu *Our Common Future*. 1. vydání. Praha: Academia, 1991. 297 s.

VOMÁČKA, Vojtěch a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018. 676 s.

WAGNEROVÁ, Eliška a kol. *Listina základních práv a svobod: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 906 s.

Odborné články

DOLEŽAL, Tomáš. Může sport přispět ke zlepšení životního prostředí? *Tělesná výchova a sport mládeže*, 1998, roč. 64, č. 7, s. 10 – 12.

IRELAND-PIPER, Danielle, WEINERT, Kim. Is there a 'Right' to sport? *Sports Law eJournal*, 2014, Art. 21, s. 7.

KOHOUT, David. Ochrana přírody a sport. *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2015, č. 2, s. 127 – 134.

STEJSKAL, Vojtěch. Veřejný nebo soukromý zájem na ochraně přírody a krajiny? *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2017, roč. 53, č. 3, s. 79 – 80.

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku (s platností od 10. 6. 1963, zrušeného ke dni 10. 5. 1991)

Nařízení vlády č. 508/2002 Sb., kterým se vyhláší Chráněná krajinná oblast Český ráj.

Nařízení vlády č. 598/2004 Sb., kterým se vymezuje Ptačí oblast Českolipsko - Dokeské pískovce a mokřady.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Internetové zdroje

Co je NATURA 2000 [online]. nature.cz, 19. září 2006 [cit. 30. ledna 2018]. Dostupné na <<http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=2102&akce=&ssHledat=>>.

Druhová ochrana [online]. ochranaprirody.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/>>.

HAVELKOVÁ, Svatava. Veřejný zájem. *Ochrana přírody*, 2008, č. 3. [online]. casopis.ochranaprirody.cz, 24. června 2008 [cit. 7. února 2008]. Dostupné na <<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/pravo-v-ochrane-prirody/verejny-zajem/>>.

Charakter současných lesů [online]. krnap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krnap.cz/charakter-soucasnych-lesu/>>.

Krkonošský národní park (KRNAP) [online]. visitkrkonose.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.visitkrkonose.cz/cz/krkonosky-narodni-park/24/>>.

MUDROVÁ, Jana. *Účastníci Horské výzvy musí změnit plány. Na vrchol Sněžky je nepustí* [online]. krkonosky.denik.cz, 2. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/ucastnici-horske-vyzvy-musi-zmenit-plany-na-vrchol-snezky-je-nepusti-20140802.html>.

Novinky Krakonošovy stovky [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <<http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/>>.

O Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR [online]. ochranaprirody.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.ochranaprirody.cz/o-aopk-cr/>>.

O Krakonošově stovce [online]. k100.ddmvrchlabi.cz, [cit. 23. února 2018]. Dostupné na <http://k100.ddmvrchlabi.cz/cz/dokumenty/o_k100>.

PÁTEK, Patrik. *Závěr Horské výzvy v Krkonoších provází rozčarování* [online]. zpravodajstvi.sumpersko.net, 13. srpna 2014 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://zpravodajstvi.sumpersko.net/BEH-Zaver-Horske-vyzvy-v-Krkonosich-provazi-rozcarovani-6137/clanek/Beh>>.

PLECHÁČ, Tomáš. *Sněžka není stadion, zakázali krkonošští ochranáři výstup vytrvalcům* [online]. hradec.idnes.cz, 9. srpna 2014 [cit. 21. února 2018].

Dostupné na <https://hradec.idnes.cz/zavod-horska-vyzva-nesmi-na-snezku-du1-/hradec-zpravy.aspx?c=A140808_152425_hradec-zpravy_kvi>.

Pochodem s Mixitkou pomáháme handicapovaným dětem! Pomozte i VY! [online]. horskavyzva.cz, [cit. 24. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.<http://www.horskavyzva.cz/pomahame>>.

POLLERT, Jaroslav, DOLEŽAL, Tomáš, *Olympismus a ekologie* [online], s využitím publikace DOVALIL, Josef a kol. Olympismus. Praha: Olympia, 2004. Olympic.cz. Dostupné na <http://www.olympic.cz/docs/osmus/olympismus_a_ekologie.pdf>.

Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. krnap.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krnap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

Projekty – Green Way [online]. progressum.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://progressum.cz/projekty/green-way/>>.

Top race agency, z.s. *Pravidla: Rock Point – Horská výzva 2018* [online]. horskavyzva.cz, 1. listopadu 2017 [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/pravidla>>.

Výsledky 2017 [online]. horskavyzva.cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.horskavyzva.cz/vysledky>>.

Judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 10. ledna 2001, sp. zn. 14/2000.

Nález Ústavního soudu ze dne 30. října 2002, sp. zn. Pl. ÚS 4/02.

Nález Ústavního soudu ze dne 28. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS. 24/04.

Nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. III. ÚS 2822/07.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. září 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2008, č. j. 5 As 48/2006 – 75.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2012, č. j. 9 As 129/2011-92.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. ledna 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2016, č. j. 3 Afs 226/2015 – 51.

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. března 2013, č. j. 8 Ao 3/2011-169.

Ostatní zdroje

Opatření obecné povahy č. 2/2010, návštěvní řád Krkonošského národního parku.

Důvodová zpráva k zákonu č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP ze dne 23. srpna 2017, sp. zn. KRNAP 07111/2017.

Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017.

Sdělení Evropské komise KOM (2011) ze dne 18. ledna 2011, v konečném znění, 14 s.

Správa Krkonošského národního parku. *Plán péče – Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo (2010 – 2020), část B*, 2010. 54 s.

Vyřízení žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 123/1998 Sb. ze dne 20. října 2016, zn. NPS 08147/2016 (NP Šumava).

Žádost o povolení sportovní akce – 5. závod seriálu Rock Point – Horská výzva 2017 ze dne 9. srpna 2017.

Žádost DDM Pelíšek k pořádání 51. ročníku Krakonošovy stovky ze dne 19. ledna 2017.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Podmínky pro pořádání hromadných sportovních akcí na území KRNAPu²⁰¹

Příloha č. 2 – Mapa KRNAPu s jeho zonací²⁰²

Příloha č. 3 – Rozhodnutí o udělení výjimky – Horská výzva 2017²⁰³

Příloha č. 4 – Rozhodnutí o udělení výjimky – Krakonošova stovka 2017²⁰⁴

²⁰¹ Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma [online]. krap. cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

²⁰² Krkonošský národní park (KRNAP) [online]. visitkrkonose.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.visitkrkonose.cz/cz/krkonosky-narodni-park/24/>>.

²⁰³ Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP ze dne 23. srpna 2017, sp. zn. KRNAP 07111/2017.

²⁰⁴ Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017.

Příloha č. 1 - Podmínky pro pořádání hromadných sportovních akcí na území KRNAPu

Veškeré akce jsou posuzovány individuálně ve správním řízení, větší šanci na její udělení ale budou mít akce, které budou **splňovat následující podmínky**:

1. Bude se jednat o akce tradiční (konající se na území KRNAP minimálně posledních 10 roků).
2. Nebudou zasahovat na území I. zóny KRNAP.
3. Nebudou se týkat Sněžky.
4. Do I. zóny KRNAP budou zasahovat pouze okrajově a odůvodněně, např. jedná se o jedinou možnou propojku.
5. V I. zóně KRNAP se bude akce konat pouze mimo období hnízdění a vyvádění mláďat živočichů a také mimo hlavní turistickou sezónu, tj. mimo období od 1. května do 31. srpna. (V srpnu lze akceptovat akce konající se ve všední dny mimo víkendy).
6. Konání akce bude omezeno pouze na dobu od svítání do soumraku.
7. V každé žádosti bude (kromě podrobného popisu akce) uveden předpokládaný počet účastníků, který bude předem odsouhlasen Správou KRNAP (Dyrekcją KPN). Také tam bude uveden přesný počet a typ doprovodných vozidel, který bude omezen na minimum a řádně odůvodněn.
8. Akce na území KRNAP nebudou ozvučeny a nebudou na ně navázány doprovodné marketingové a mediální aktivity.
9. Nebude požadován vjezd na vrchol Sněžky; do I. zóny KRNAP může být povolen vjezd organizátorů pouze výjimečně a v odůvodněných případech.
10. Pro akce, které se konají na území obou národních parků, bude získán souhlas obou správ národních parků.

Zdroj: *Pořádání hromadných veřejných akcí na území KRNAP a jeho ochranného pásma* [online]. krap. cz, [cit. 21. února 2018]. Dostupné na <<http://www.krap.cz/poradani-hromadnych-akci/>>.

Příloha č. 2 – Mapa KRNAPu s jeho zonací

Zdroj: *Krkonošský národní park (KRNAP)* [online]. visitkrkonose.cz, [cit. 25. února 2018]. Dostupné na <<http://www.visitkrkonose.cz/cz/krkonosky-narodni-park/24/>>.

Příloha č. 3 – Rozhodnutí o udělení výjimky – Horská výzva 2017

Správa Krkonošského národního parku
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí
tel.: (+420) 499 456 111
fax: (+420) 499 422 095
e-mail: podatelna@krnap.cz
www.krnap.cz

Váš dopis zn./ze dne	Naše značka	Vyřizuje	Linka	Vrchlabí dne
	KRNAP 07111/2017	OSS/Ing. Černý/Ko	516	23.8.2017

Výjimka z ochranných podmínek KRNAP, závod Rock Point – Horská výzva 2017

ROZHODNUTÍ

Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny pro území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma, příslušný dle § 78 odst. 2 a dle § 78 odst. 3 písm. g) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“),

1. podle § 43 odst. 1 zákona

uděluje výjimku

ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 2 písm. q) zákona, tj. ze zákazu pořádat nebo organizovat na území národního parku mimo zastavěné území obcí a zastavitelné plochy obcí sportovní, turistické nebo jiné veřejné akce mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, a ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 2 písm. l) zákona, tj. ze zákazu vjíždět a setrávat na území národního parku mimo zastavěné území obcí a zastavitelné plochy obcí motorovými vozidly mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody;

2. podle § 37 odst. 3 písm. d) zákona

vydává souhlas

pro pořádání hromadných sportovních, turistických a jiných veřejných akcí mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody opatřením obecné povahy a mimo zastavěná území obcí na území ochranného pásma národního parku, k uspořádání závodu v horském běhu/trekingu dvojic a dogtrekingu 5. závodu série „Rock Point – Horská výzva 2017“ na území KRNAP a jeho ochranného pásma ve dnech 22.–23.9.2017, na základě žádosti společnosti Top race agency, z.s., IČO 270 55 680, se sídlem Leštinská 978/34, Zábřeh.

Výjimka a souhlas se udělují za následujících podmínek:

1. Závod se uskuteční výhradně po turistických značených trasách a lesních cestách v souladu s průběhem tras zachycených na mapkách v příloze tohoto rozhodnutí (viz příloha).

spisový znak: 40.1.13
skartační znak: A 20

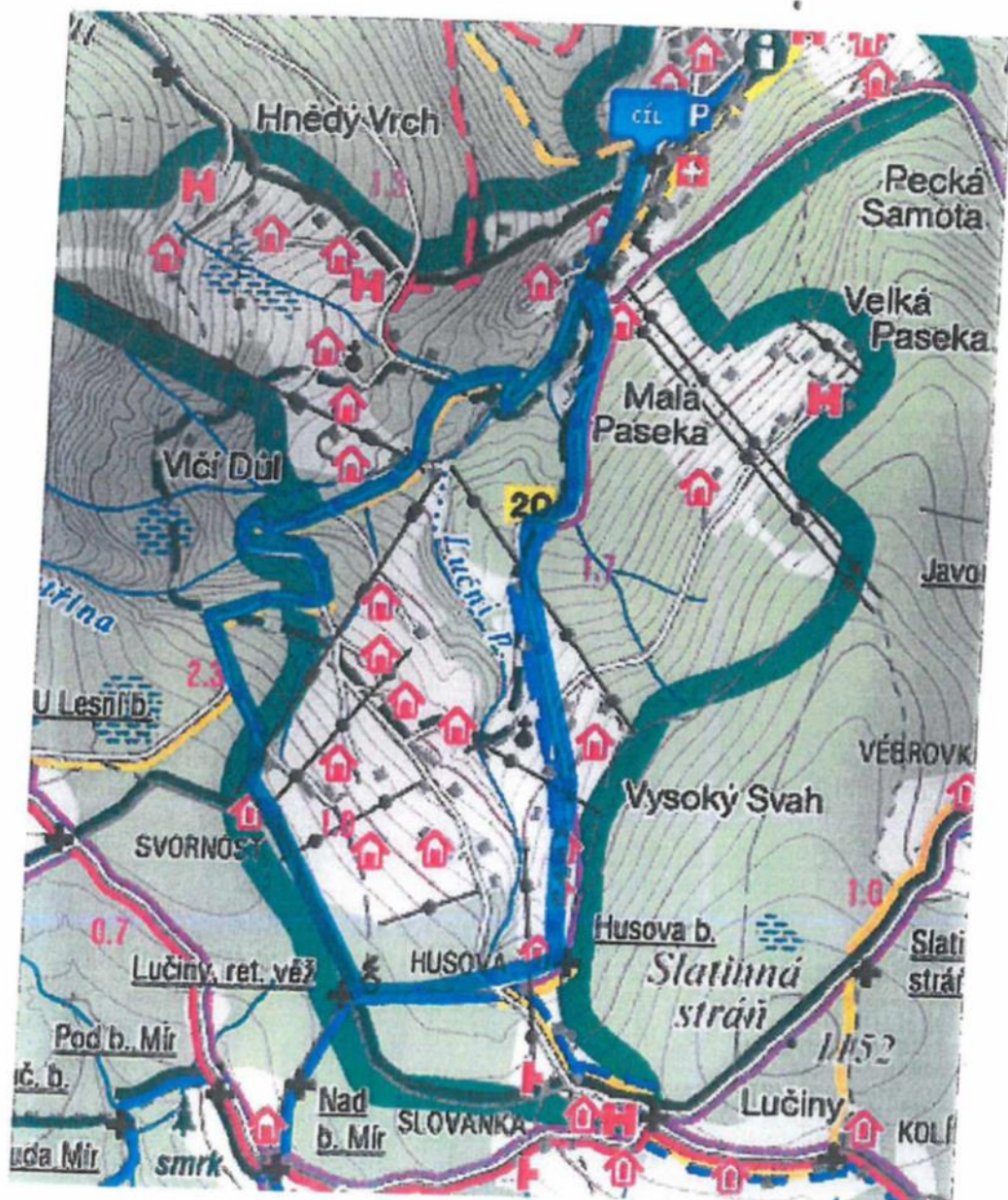
počet listů: 2
příloha: mapky s trasami
počet listů (svazků) přílohy: 2

bankovní spojení
Česká národní banka
č. ú.: 000-5830601/0710

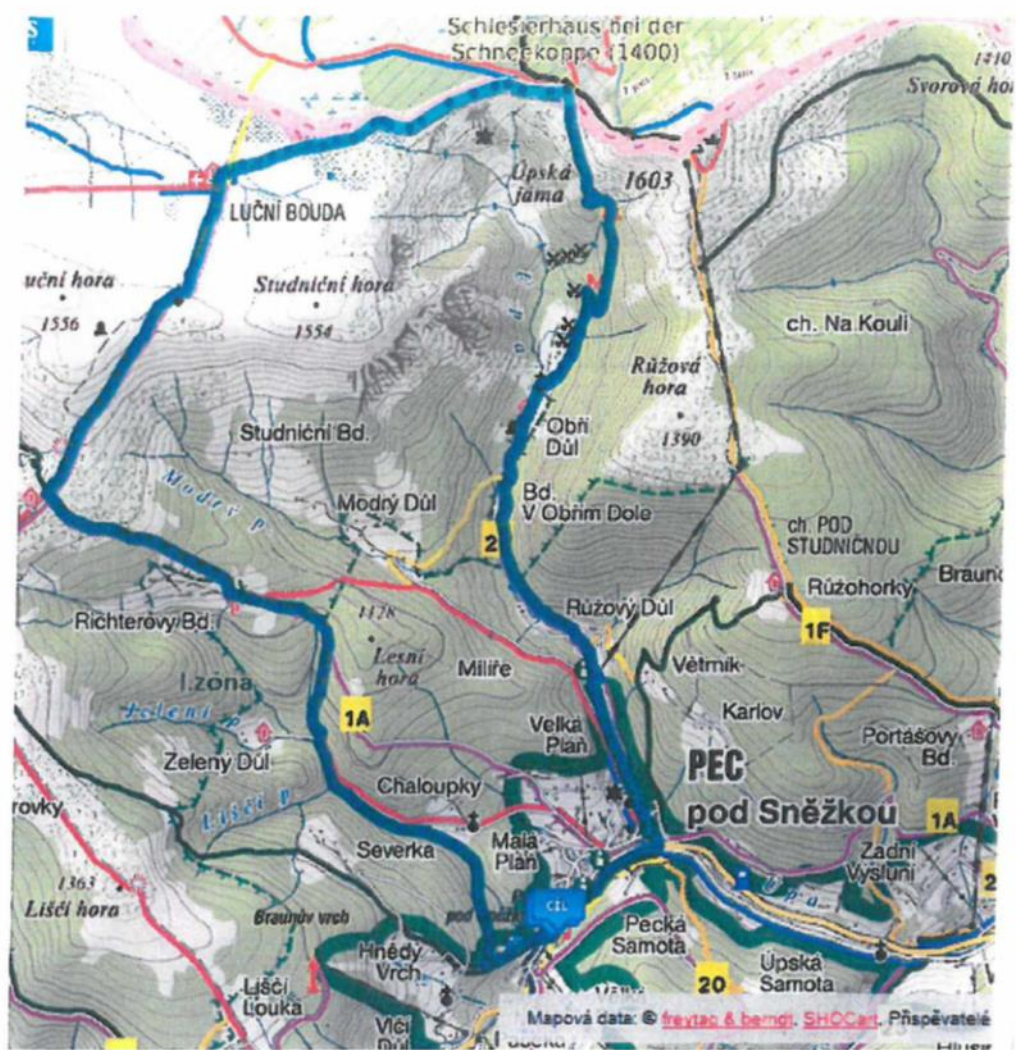
IČO: 000 88455
DIČ: CZ 000 88 455

2. Pořadatel umístí kontrolní stanoviště u Boudy Pod Sněžkou tak, aby účastníci prošli z Obřího sedla (býv. Obří bouda) po modré turisticky značené trase v souladu s plánovanou trasou.
3. Účastníci závodu a akce budou pořadatelem prokazatelně upozorněni na dodržování návštěvního řádu Krkonošského národního parku a na nevynucování si přednostního průjezdu a průchodu.
4. Trasa bude označena pouze v místech křížení cest nebo jinak kritických úsecích, tedy v nejnutnějším rozsahu a k přírodě šetrným způsobem (např. křídové spreje, firemní páska, směrovky apod.), nebo po dohodě s územními pracovišti Správy KRNP. V žádném případě se nebudou značit „průběžné“ části tras.
5. Pořadatel bude v předstihu před přípravou tras a konáním závodu kontaktovat územní pracoviště Správy KRNP v Pecí pod Sněžkou (tel. číslo 499 896 214), Černém Dole (tel. číslo 499 440 422), Rezkou (tel. číslo 481 582 723) a Špindlerově Mlýně (tel. číslo 499 433 175) a domluví se s nimi na dalších podrobnostech.
6. Pořadatel poskytne Správě KRNP do měsíce po ukončení závodu výsledkovou listinu.
7. Turisté budou na přístupových cestách informováni o konání závodu (pořadatel-skou službou, informační cedulí apod.).
8. Občerstvovací místa budou umístěna následovně:
 - a) Špindlerův Mlýn – v rámci ochranného pásma KRNP,
 - b) Labská bouda,
 - c) Luční bouda,
 - d) Pec pod Sněžkou – v rámci ochranného pásma KRNP.
9. Výjimka pro vjezd vozidel platí na trasy a za následujících omezení:
 - jedno vozidlo odpovídající podskupině řidičského oprávnění B1 a B na trasu Horní Mísečky – Labská bouda, na den 23.9.2017,
 - jedno vozidlo odpovídající podskupině řidičského oprávnění B1 a B na trasu Pec pod Sněžkou – Luční bouda, na 23.9.2017.

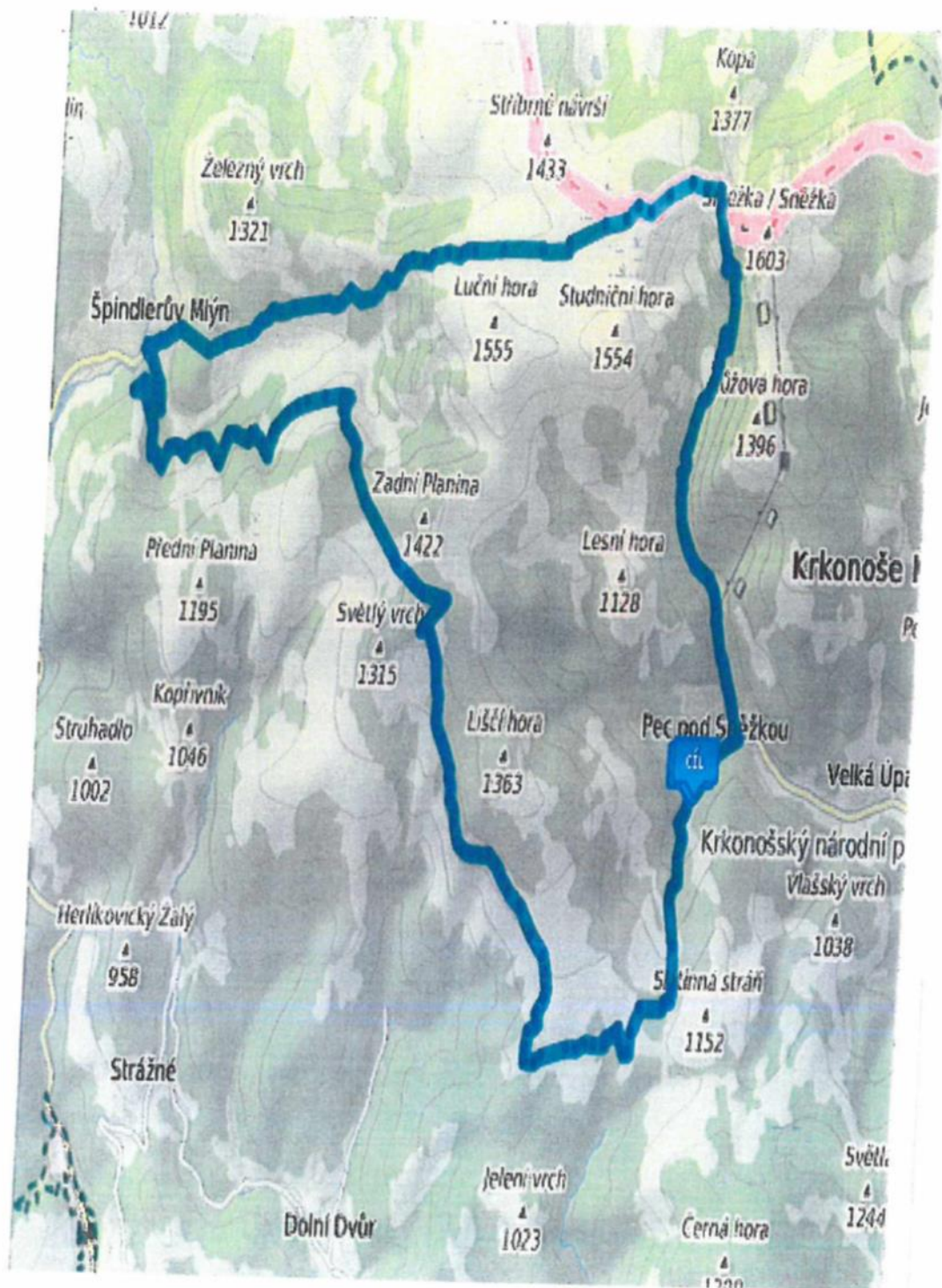
Tato vozidla mají povolený vjezd pouze na příjezd a odjezd a budou mít vyjednaná parkování s provozovateli objektů na místech k tomu určených. Do cílového místa trasy navezou příslušné vybavení a materiál pro občerstvovací místo. Po ukončení závodu vše odvezou a opustí území národního parku. Jedno z předešlých vozidel (nebo další) bude mít povolený vjezd na území národního parku **na dny 22.9.2017 a 24.9.2017** na trasy v úsecích Horní Mísečky, Jilemnická bouda – Vrbatova bouda, točna; Špindlerův Mlýn – Špindlerova bouda a Pec pod Sněžkou – Výrovka – Luční bouda, pro přiblížení pořadatelů k trasám za účelem jejich označení, odznačení a úklidu (urychlení této činnosti). Nesmí být použita trasa mezi Chalupou na Rozcestí a Výrovkou. Ke svozu závodníků bude využito 1 vozidlo (9 míst včetně řidiče) dne 23.9.2017 na trase Pec pod Sněžkou – Richterovy Boudy – Výrovka.
10. Vozidla budou **výhradně použita** pro přiblížení materiálu k občerstvovacím stanicím, případný svoz odstoupivších závodníků a pro přiblížení značkovačů k vyznačovaným trasám tak, jak je uvedeno v podmínce č. 9. Vozidla nebudou použita pro dopravu lidí k natáčení filmů, focení a jiným doprovodným aktivitám na území národního parku.
11. Pořadatel si zajistí před konáním závodu příslušná povolení k vjezdu pro konkrétní vozidla (upřesnění registračních značek) na informačním centru Správy KRNP ve Špindlerově Mlýně (tel. číslo 499 433 228). Řidiči těchto vozidel je budou mít viditelně umístěna za čelním sklem vozidla (popř. u motocyklů u sebe k dispozici) pro případnou kontrolu.
12. Vozidla nebudou vjíždět na území národního parku mimo silnice a místní komunikace podél trasy závodu.

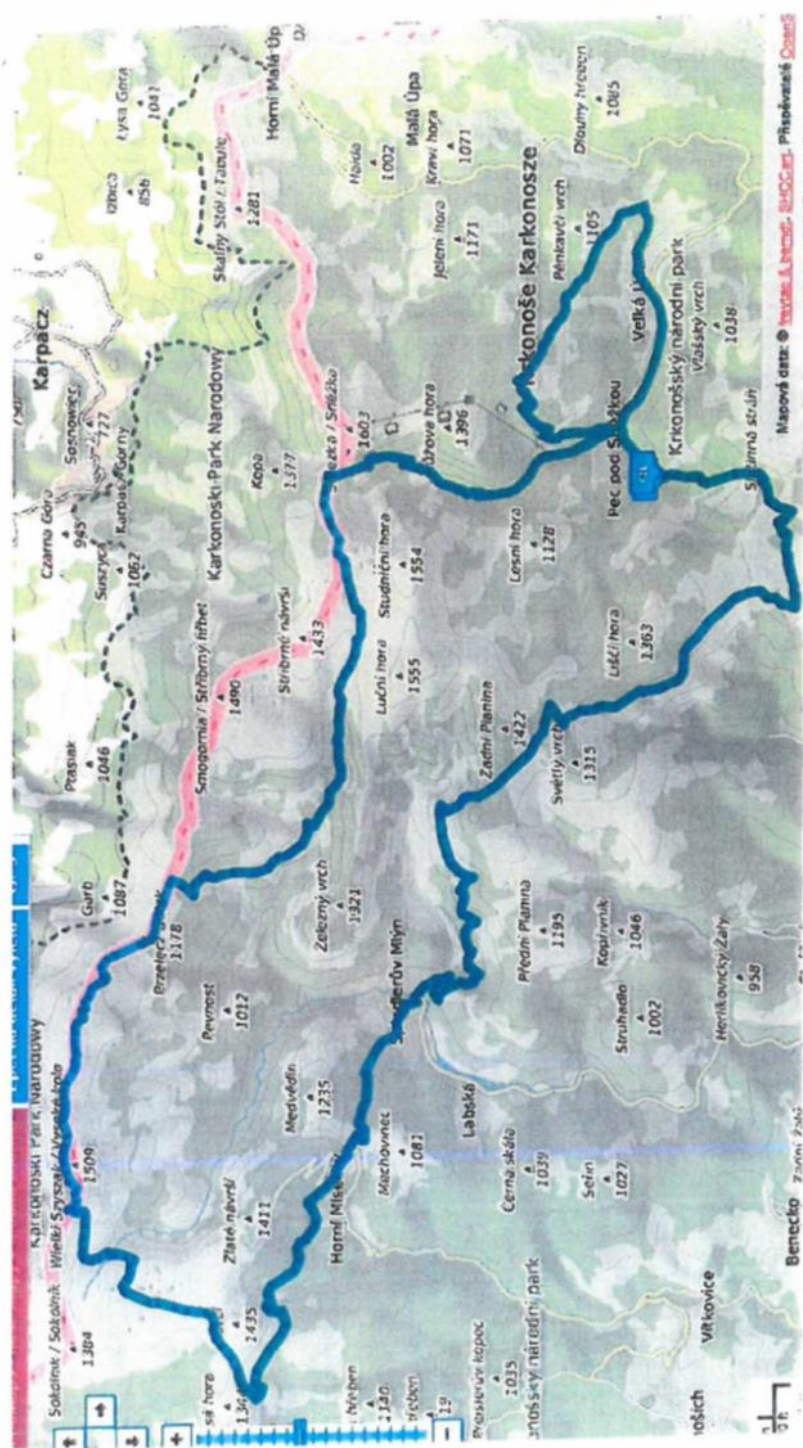
příloha k čj. KRNAP 07111/2017

příloha k čj. KRNAP 07111/2017

příloha k čj. KRNP 07111/2017

příloha k čj. KRNAP 07111/2017

Zdroj: Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP ze dne 23. srpna 2017, sp. zn. KRNAP 07111/2017.

Příloha č. 4 – Rozhodnutí o udělení výjimky – Krakonošova stovka 2017

Správa Krkonošského národního parku
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí
tel.: (+420) 499 456 111
fax: (+420) 499 422 095
e-mail: podatelna@knap.cz
www.knap.cz

Váš dopis zn./ze dne	Naše značka	Vyřizuje	Linka	Vrchlabí dne
19.1.2017	KRNAP 00620/2017	OSS/Ing. Černý/H.	516	28.3.2017

Výjimka z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka

ROZHODNUTÍ

Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny pro území národního parku a jeho ochranného pásma, příslušný dle § 78 odst. 2 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti **Domu dětí a mládeže Pelíšek, IČO 708 85 737, se sídlem Husova 212, Vrchlabí** (dále jen DDM), podle § 43 odst. 3 zákona,

uděluje výjimku

ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. e) zákona, tj. ze zákazu pořádat a organizovat hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akce mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, a ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. d) zákona, tj. ze zákazu vjíždět a setrvávat motorovými vozidly na území KRNAP mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, a to pro pořádání 51. ročníku turistického dálkového pochodu, běhu, cyklistické jízdy a závodu nazvaného „**Krakonošova stovka**“ ve dnech **16. až 17.6.2017**.

Výjimka se uděluje za následujících podmínek:

- 1) Budou dodrženy navržené trasy, které povedou po pěších turistických značených trasách a po cyklotrasách vyhrazených Správou KRNAP pro provozování horské cykloturistiky (viz popis tras a mapky tras K 100 a k 55 – v příloze).
- 2) Počet účastníků nepřesáhne na hlavní pěší trase 100 km celkový počet 500 a u pěší trasy na 55 km celkový počet 250.
- 3) Start hlavní pěší kategorie (K 100) bude postupný dne 16.6.2017 – mezi 20:00 až 22:00 hod., kategorie K 55 startuje 17.6.2017 v 7:00 až 7:30 hod.
- 4) Pořadatel zajistí, aby účastníci na kolech byli v propozicích závodu upozorněni na to, že některé cykloúseky vedou po turistických trasách určených též pro pěší, a na povinnost brát ohled na pěší turisty.
- 5) Všechny kategorie, **kromě B 25**, budou **nezávodní**.
- 6) Účastníci akce budou prokazatelně pořadatelem upozorněni na dodržování návštěvního řádu Krkonošského národního parku.
- 7) U kontrolních a občerstvovacích míst bude bezprostředně po ukončení akce proveden úklid odpadků.
- 8) Vyznačení tras bude jen v nezbytné míře a bude provedeno k přírodě šetrným způsobem. Po ukončení akce bude ihned odstraněno (nejpozději 18.6.2017).

spisový znak: 40.1.13
skartační znak: A 20

počet listů: 2
příloha: popis tras, mapky
počet listů (svazků) přílohy: 2

bankovní spojení
Česká národní banka
č. ú.: 000-5830601/0710

IČO: 00088455
DIČ: CZ00088455

- 9) Vjezd vozidel je povolen – 2 vozidla na trasu Benecko – rozhledna Přední Žalý, 16.6.2017 (19:00 až 24:00 hod.) a 17.6.2017 (7:30 až 12:00 hod.); 2 vozidla na trasu Třídomí přes Rovinka, 17.6.2017 (8:00 až 11:30 hod.); 2 vozidla k Lužické boudě, 17.6.2017 (00:00 až 12:30 hod.).
- 10) Pořadatel bude účinně spolupracovat s územními pracovišti Správy KRNP – Černý Důl (tel. 499 440 422), Rezek (tel. 481 582 723), Harrachov (tel. 481 528 105), Špindlerův Mlýn (tel. 499 433 175), Pec pod Sněžkou (tel. 499 896 214) a Horní Maršov (tel. 499 874 110).
- 11) Případné škody, způsobené při pořádání akce, budou na náklady pořadatele bezprostředně po ukončení akce odstraněny.

O d ů v o d n ě n í

Správa KRNP obdržela dne 20.1.2017 žádost DDM Vrchlabí o povolení pořádání 51. ročníku turistického dálkového pochodu, běhu a cyklistické jízdy pod názvem „Krkonošova stovka“, pořádaného dne 16. až 17.6.2017, který vede částečně územím národního parku. Všechny kategorie, kromě horského dálkového běhu na 25 km (celý probíhá III. zónou KRNP), jsou nezávodní. Po konzultaci se Správou KRNP žádost DDM Vrchlabí upřesnil a doplnil.

Vzhledem k tomu, že pořádání hromadných sportovních a jiných veřejných akcí mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody je na území národního parku činností zakázanou, bylo zahájeno správní řízení o povolení výjimky z těchto zákazů. Výjimku ze zákazů uvedených v § 16 zákona lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

Správa při posuzování žádosti došla k závěru, že předložená žádost není v některých částech jednoznačná, proto vyzvala pořadatele k jejímu upřesnění. Ten ji po vzájemné konzultaci upravil a doplnil. Turistický dálkový pochod a cyklistické okruhy „Krkonošova stovka“ je sportovní turistickou akcí s dlouholetou tradicí (letos se koná již 51. ročník). Trasy povedou pouze po pěších turistických značených trasách a vyhrazených cyklotrasách. Po ukončení minulých ročníků nebyly Správou KRNP zaznamenány žádné významnější negativní dopady na chráněné zájmy ochrany přírody a prostředí národního parku. Z tohoto důvodu a zejména proto, že se nejedná o závodní akci (kromě jedné kategorie – B 25), ale o dálkový pochod, povolila Správa KRNP, aby trasy dvou hlavních kategorií (z celkem 10) vedly nejen I. zónou KRNP, ale i na Sněžku. Vzáty v úvahu byly i celkové počty účastníků, které byly právě u kategorií vedoucích do I. zóny, omezeny. Po posouzení předložené žádosti proto zdejší správní orgán dospěl k závěru, že při dodržení stanovených ochranných podmínek by mělo být zcela zamezeno případnému negativnímu dopadu na dochované přírodní prostředí a zamezeno riziku ohrožení či přímo poškození předmětu ochrany daného území.

Žádost byla posouzena i s ohledem na vyhlášenou Evropsky významnou lokalitu Krkonoše a Ptačí oblast Krkonoše dle § 45g zákona. Při tomto posouzení dospěl správní orgán ochrany přírody k závěru, že uskutečněním výše uvedené charitativní akce nedojde k významnému ovlivnění příznivého stavu předmětu ochrany nebo celistvosti evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí je možno se odvolat nejpozději do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, odboru výkonu státní správy VI, Resslova 1229/2a, Hradec Králové, podáním učiněným u Správy KRNAP ve Vrchlabí.

Příloha

popis tras a mapky

Ing. Hana Slavíčková
vedoucí odboru státní správy

Další účastníci řízení

Harrachov, IDS: y5mbee4
Město Rokytnice nad Jizerou, IDS: htabfwg
Obec Poniklá, IDS: 6dwbbx6
Obec Jestřabí v Krkonoších, IDS: 4gvasyk
Obec Benecko, IDS: IDS: s5sapb4
Obec Horní Branná, IDS: 52zaudf
Obec Strážné, IDS: 57sbxe5
Obec Dolní Dvůr, IDS: hzba6sn
Obec Dolní Lánov, IDS: fw2a6hs
Město Janské Lázně, IDS: 4bfbycd
Obec Malá Úpa, IDS: q95a96a
Město Svoboda nad Úpou, IDS: z8dbqhm

Obec Paseky nad Jizerou, IDS: gfaas2r
Město Jablonec nad Jizerou, IDS: qh7bryj
Obec Víchová nad Jizerou, IDS: bsabsmy
Obec Vítkovice, IDS: 7mtbfp5
Město Jilemnice, IDS: g2nbdtx
Město Vrchlabí, IDS: f77btm4
Město Špindlerův Mlýn, IDS: fb3b4nn
Obec Lánov, IDS: avja7em
Městys Černý Důl, IDS: piube4y
Město Pec pod Sněžkou, IDS: sdxausc
Obec Horní Maršov, IDS: js2bd78

Na vědomí

Správa KRNAP – územní pracoviště Harrachov, Rezek, Špindlerův Mlýn, Černý Důl, Pec pod Sněžkou, Horní Maršov, zde
AOPK – ÚSOP

Příloha k čj. KRNAP 00620/2017

Popis tras akce (popsány jsou trasy na českém území):

pěší:

- **trasa K 100 km:** Vrchlabí – Přední Žalý – Horní Mísečky – Harrachov – Vosecká bouda – Špindlerova bouda – přechod na polské území – Obří sedlo, návrat na české území – Sněžka – Pomezí Boudy – Pec pod Sněžkou;
- **trasa K 55 km:** Vrchlabí – Přední Žalý – Špindlerův Mlýn – Špindlerova bouda – přechod na polské území – Obří sedlo, návrat na české území – Sněžka – Luční bouda – Výrovka – Chalupa na Rozcestí – Strážné – Vrchlabí;
- **trasa K 25 km:** Vrchlabí – Přední Žalý – Rovinka – Třídomí – Michlův Mlýn – Hořejší Herlíkovice – Strážné – Vrchlabí;
- **trasa K 10 km:** Vrchlabí – Strážné – Vrchlabí;

Horský dálkový běh (závod):

- **trasa B 25 km:** Vrchlabí – Přední Žalý – Rovinka – Třídomí – Michlův Mlýn – Hořejší Herlíkovice – Strážné – Ferra – Vrchlabí;

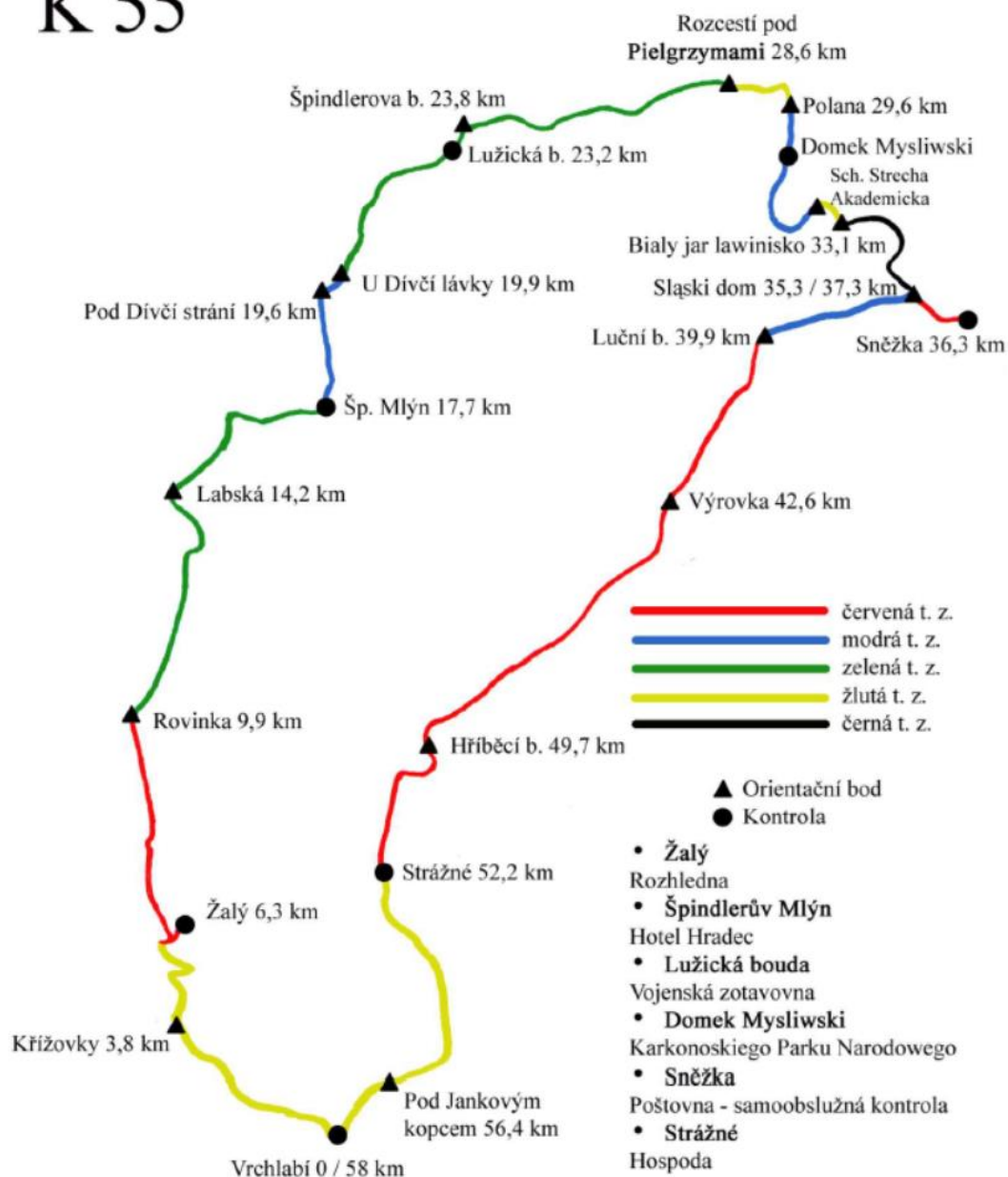
cyklo: (vypsány jsou pouze úseky vedoucí územím NP)

- **trasa C 130 km:** Malá Úpa – Horní Maršov;
- **trasa C 100 km:** Křížovky – Rovinka – Špindlerův Mlýn – Krásná Pláň – Strážné – Hříběcí Boudy – Tetřeví Boudy – Lesní bouda – Pec pod Sněžkou – chata Mír – Tetřeví Boudy – Luisino údolí – Dolní Dvůr;
- **trasa C 80 km:** Křížovky – Rovinka – Špindlerův Mlýn – Krásná Pláň – Strážné – Hříběcí Boudy – Tetřeví Boudy – Lesní bouda – Pec pod Sněžkou – chata Mír – Tetřeví Boudy – Hříběcí Boudy – Strážné – Vrchlabí;
- **trasa C 35 km:** Křížovky – Rovinka – Špindlerův Mlýn – Krásná Pláň – Strážné – Vrchlabí.

K 100

K 55

příloha k čj. KRNAP 00620/2017

Zdroj: Rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek KRNAP – Krakonošova stovka ze dne 28. března 2017, sp. zn. KRNAP 00620/2017.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou „hromadných“ cyklistických a běžeckých závodů ve zvláště chráněných územích. Cílem práce je podat ucelený přehled podmínek, které musí organizátor splnit pro uspořádání závodu. Dále také zodpovězení výzkumné otázky: Co se považuje za „hromadnou sportovní akci“?

Práce se člení na čtyři kapitoly. V první kapitole se autor věnuje jednotlivým aspektům sportu a jeho vztahu k životnímu prostředí. Druhá kapitola se zabývá vymezením obecné a zvláštní ochrany přírody se zaměřením na velkoplošná zvláště chráněná území. Třetí kapitola objasňuje pojem „hromadné“ sportovní akce, obsahuje přehled podmínek pro její uspořádání a zaměřuje se na výjimky ze zákazů sportovních akcí ve zvláště chráněných územích. Poslední kapitola se věnuje konkrétním sportovním akcím na území Krkonošského národního parku a sporům o vedení tras jednotlivých závodů přes vrchol Sněžky.

Abstract

The diploma thesis deals with issues of large-scale cycling and running events in special protected areas. The aim of the thesis is to provide a complete overview of the conditions that the organizer has to meet in order to organize the event. Next to answer the research question: What does it mean the large-scale sports event?

The thesis consists of four chapters. In the first chapter, the author deals with individual aspects of sport and its relation to the environment. The second chapter deals with the definition of general and special protection of nature with focus on large-scale special protected areas. The third chapter clarifies the issue of large-scale sports events, contains an overview of conditions for its organization and focuses on exceptions from the prohibitions sports events in special protected areas. The last chapter deals with specific sports events on the territory of the Krkonoše Mountains National Park and with the disputes about the race track of individual events through the peak Sněžka.

Seznam klíčových slov

hromadné sportovní akce, zvláště chráněná území, veřejný zájem, výjimka ze zákazu, ochrana přírody a krajiny, Národní park Krkonoše

List of the key words

large-scale sports events, special protected areas, the public interest, exemption from the prohibition, nature and landscape protection, the Krkonoše Mountains National Park